

Biuletyn

informacyjny

9/2020

**Pomoc dla rolników szczególnie
dotkniętych kryzysem COVID-19**

Produkcja zbóż i rzepaku

Cudze chwalicie, swoje poznajcie

Zapraszamy na polskiebazarek.pl

**Rząd o unijnej strategii
„od pola do stołu”**

Pride of Poland 2020

Pomoc dla zadłużonych gospodarstw

Kredyty i pożyczki

ZAPRASZAMY NA POLSKI EBAZAREK www.polskiebazarek.pl

Rolniku!

Chcesz sprzedać swoje produkty?

- wejdź na stronę www.polskiebazarek.pl
- bezpłatnie zarejestruj swoje ogłoszenie
- zyskaj darmową promocję
- sprzedawaj swój towar bez udziału pośredników i zarabiaj!

Konsumencie!

Chcesz kupić polskie produkty najwyższej jakości?

- wejdź na stronę www.polskiebazarek.pl
- poznaj ofertę lokalnych producentów rolnych
- kupuj produkty rolne bez marży pośredników

Cudze chwalicie, swoje poznajcie!

Na **polski ebazarek** zaprasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z jednostkami doradztwa rolniczego

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

W numerze:

MRiRW

Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19	4
Wsparcie COVID-19 dla poszkodowanych w wyniku ubiegłorocznej suszy	6
Apel ministra rolnictwa w sprawie przestrzegania zaleceń sanitarnych w sektorze rolno-spożywczym	8
Eksport towarów rolno-spożywczych w obliczu pandemii COVID-19	9
Ukraina szerzej otwiera granice dla polskich przetworów mięsnych	12
Produkcja zbóż i rzepaku	13
Zasady obrotu i stosowania środków ochrony roślin	15
Rolnictwo ekologiczne w Polsce	16
Nawozy pod nadzorem PIORiN	18
Szybka Ścieżka „Agrotech”	19
Lokalne Partnerstwa Wodne Nowa inicjatywa MRiRW w związku z niedoborami wody w rolnictwie	21
„Droniada” 2020 czyli latające bezzatogowce w rolnictwie	22
Konsument najważniejszy Zmiana przepisów dotyczących jakości dżemów, konfitur, galaretek i marmolad	23
Cudze chwalicie, swoje poznajcie Zapraszamy na polskiebazarek.pl	24
Łączy nas PRODUKT POLSKI	25
Rząd o unijnej strategii „od pola do stołu”	27
Chcemy konkurować jakością	30
Pride of Poland 2020	31
Narodowa Rada ds. Hodowli Koni	32
Jesteśmy krajem wolnym od grypy ptaków Polska odzyskała status kraju wolnego od wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI)	33
Diagnoza sytuacji ASF w Polsce	33

ARiMR

Pomoc dla zadłużonych gospodarstw Kredyty i pożyczki	35
Do ARiMR po rekompensatę za zakaz produkcji świń	37

KRUS

Bezpiecznie na wsi: nie ryzykujesz, gdy zwierzęta znasz i szanujesz Finał konkursu	38
---	----

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Zdaniem ministra

Jan Krzysztof Ardanowski, minister rolnictwa i rozwoju wsi

Szanowni Państwo!

Ten rok jest wyjątkowy. Za nami żniwa i czas Święta Dziękczynienia za plony. Jest jednak ono inne niż w latach minionych. Koronawirus wymusza niestety szereg ograniczeń. Tym bardziej należą się podziękowania rolnikom. To dzięki nim mieliśmy i mamy zagwarantowane bezpieczeństwo żywnościowe. Niczego nie brakowało nam w sklepach. Łaskawa była też aura.

Deszcze przysły w ostatnim możliwym momencie i uratowały zbiory. Z całej Polski płyną informacje o lepszych niż w minionych latach plonach.

Długo negocjowaliśmy, ale wreszcie uzyskaliśmy, choć nie w takim rozmiarze jak chcieliśmy, zgodę Komisji Europejskiej na przesunięcie części niewykorzystanych środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na pomoc rolnikom. Chcemy pomóc jak największej liczbie poszkodowanych. Ograniczeniem indywidualnej pomocy jest decyzja KE, że pomoc na jedno gospodarstwo wiejskie wyniesie maksymalnie 7 tys. euro. W sumie przeznaczymy na to 284 mln euro, czyli około 1,2 mld zł.

Również podejmowane przez nas działania na rzecz eksportu rolnego przyniosły dobre efekty.

Na początku roku, wstępne dane wskazywały, że będzie to kolejny, rekordowy rok w naszym eksporcie rolnym. Taka była dynamika jeszcze w styczniu i lutym. Jednak już w marcu pandemia wpłynęła istotnie na wyniki handlu zagranicznego, ale optymistyczne jest to, że od czerwca sytuacja poprawia się z dnia na dzień.

Jesteśmy eksporterem produktów rolno-spożywczych, a skutkiem ograniczeń wynikających z pandemii koronawirusa było to, że najbardziej ucierpiały te gałęzie rolnictwa, które w dużym stopniu zależne są właśnie od eksportu. Zmalał on mocno do krajów UE, do Chin i do krajów muzułmańskich, a tym samym takie branże, jak produkcja wołowiny – 80 proc. produkcji na eksport, drobiu – 60 proc. produkcji na eksport, ale także wieprzowiny i mleka. Skutki pandemii ponieśli też m.in. producenci kwiatów. Znacząco podrożał też transport morski. Jednak bardzo szybko uruchomiliśmy specjalną zakładkę na naszej stronie internetowej o możliwościach eksportu do różnych krajów. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu naszych dyplomatów, do których apelowałem o zbieranie takich informacji z rynków za-

granicznych. Wraz z upływem czasu część krajów o słabym rolnictwie, ale posiadających zasoby finansowe zaczęło tworzyć lub odbudowywać rezerwy żywnościowe. Zainteresowane polską żywnością są m.in. Arabia Saudyjska, Egipt, Zjednoczone Emiraty Arabskie i Liban.

Wstępne dane za pierwsze półrocze pokazują poprawiające się wyniki w handlu zagranicznym. Odnotowany został wzrost wartości eksportu towarów rolno-spożywczych z Polski.

Sprzedaż towarów rolno-spożywczych za granicę była wyższa o 7 proc. niż rok wcześniej osiągając wartość 16,4 mld euro. Są to bardzo dobre wiadomości.

Kolejna dobra informacja dotyczy słynnej aukcji Pride of Poland oraz Narodowego Pokazu Koni Arabskich czystej Krwi i Letniej Aukcji Koni Arabskich Summer Sale.

To był przede wszystkim sukces organizacyjny, że to wszystko udało się przeprowadzić, co w czasach pandemii nie jest takie oczywiste. Był też sukces finansowy – podczas 51. aukcji Pride of Poland oraz Summer Sale sprzedano 26 koni za łączną kwotę prawie 1,8 mln euro. Obecne wpływy ze sprzedaży są znacząco większe niż te, które były przed wprowadzonymi zmianami, gdyż wówczas 15 proc. z wylicytowanych kwot trafiało do prywatnej firmy organizującej aukcję. Mam nadzieję, że oczernianie Janowa Podlaskiego w kraju i na świecie mamy już za sobą, przede wszystkim z korzyścią dla polskiej hodowli koni.

Powołana została także Narodowa rada ds. Hodowli koni, od której oczekuję konkretnych propozycji rozwiązań, możliwych do wprowadzenia i na długie lata zabezpieczających rozwój tej gałęzi rolnictwa.

W lipcu miało miejsce podpisanie listu intencyjnego przez przedstawicieli zarządów Poczty Polskiej, Polskich Kolei Państwowych, PKP Polskich Linii Kolejowych S. A, PKP Intercity, Wars S. A., PKS Polonus Warszawa oraz KOWR, który dotyczy wspólnych działań mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie wyszukiwania i wyboru produktów spożywczych wytworzonych w Polsce z użyciem polskich surowców i oznaczonych znakiem towarowym PRODUKT POLSKI. Cieszy mnie, że do kampanii #KupujŚwiadomie przyłączają się no-

we podmioty. To wyraz budowania gospodarczego patriotyzmu.

Tylko takie wspólne patrzyenie na rozwój gospodarki może przynieść bardzo dobre efekty. Nikt za nas tego nie zrobi.

Wiedzieli to bardzo dobrze nasi przodkowie, którzy po 123 latach niewoli odbudowywali państwo Polskie i łączyli je w jeden organizm z trzech zaborów. Potrafili też skupić wokół najważniejszych spraw i zdołali obronić młode państwo przed bolszewicką napaścią. W sierpniu obchodziliśmy 100. rocznicę

Bitwy Warszawskiej Cudu nad Wisłą. Szkoda, że nie wszyscy w Europie pamiętają o tym, że to Polacy obronili ówczesny zachodni świat przed bolszewicką zarażą. W tym dziele bardzo ważny udział mieli także polscy chłopcy, którzy stanowili trzon polskiej armii. Przypominam to, bo musimy o tym pamiętać przede wszystkim my sami. Przed stu laty, oprócz sojuszu z Semem Petrułą oraz wsparcia Węgrów i nielicznych lotników amerykańskich, nikt specjalnie nie kwapił się do pomocy, a niektórzy wręcz utrudniali.

Pamiętając o tym musimy przede wszystkim zadbać sami o nasz rozwój, o budowę silnej gospodarki, a tym także polskiego rolnictwa.

Dlatego też po raz kolejny apeluję o organizowanie się rolników w formy wspólnej pracy, np. w spółdzielnie. Współczesny świat nie daje szans rozproszonym rolnikom, którzy uzyskują i niższe ceny za swoje produkty, i ponoszą większe koszty zakupu środków do produkcji.

Apeluję także do właścicieli zakładów przetwórczych, aby robili wszystko co tylko możliwe, by ograniczyć możliwości zarażenia się koronawirusem. Staraliśmy się wprowadzić specjalne zapisy pozwalające na złagodzenie wymogów sanitarnych, które byłyby niemożliwe do spełnienia biorąc pod uwagę specyfikę produkcji w tych zakładach i to zostało zrobione.

Jednak to od właścicieli, kierowników tych zakładów zależy odpowiedzialne podejście i takie zorganizowanie pracy, aby nie doszło do wyłączenia całego zakładu z produkcji. Tutaj nie ma miejsca na lekceważenie zagrożeń, na niefrasobliwość.

Warto o tym pamiętać, gdyż przed nami prawdopodobnie kolejne wzrosty zachorowań na jesieni.

Po raz kolejny apeluję o organizowanie się rolników w formy wspólnej pracy, np. w spółdzielnie. Współczesny świat nie daje szans rozproszonym rolnikom, którzy uzyskują i niższe ceny za swoje produkty, i ponoszą większe koszty zakupu środków do produkcji.

Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19

Realizacja tego działania wymaga określenia jego ram prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej, komplementarnych do tych wynikających z art. 39b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn.

zm.), zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/872 z 24 czerwca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 w odniesieniu do szczególnych działań mających zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w odpowiedzi na epidemię COVID-19 (Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013”, oraz innych aktów

prawnych Unii Europejskiej dotyczących tego działania.

13 sierpnia 2020 r. Senat RP przyjął ustawę z 24 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności bez popra-

wek. Ustawa jest na końcowym etapie prac legislacyjnych, wymaga jeszcze podpisu Prezydenta Andrzeja Dudy.

Równolegle w resorcie rolnictwa finalizowane są prace legislacyjne dotyczące rozporządzenia wykonawczego określającego szczegółowe warunki ubiegania się o przedmiotową pomoc. Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19” w ramach działania *Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19* objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, jest po konsultacjach społecznych i po komisji prawniczej. W najbliższych dniach

zostanie skierowany do podpisu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Działanie to zostało zaprogramowane w związku z sytuacją wywołaną epidemią COVID-19 i jest jedynym, nadzwyczajnym mechanizmem będącym odpowiedzią na problemy z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej.

Okres ponoszenia największych strat dochodów rolników przypadł głównie na miesiące marzec i kwiecień 2020 r., kiedy to, z uwagi na zamknięcie lub znaczne ograniczenie funkcjonowania wielu lokalnych miejsc handlu detalicznego, zamknięcie sektora usług hotelarskich i gastronomicznych w wielu krajach UE, czy ograniczeń w eksporcie, w tym wprowadzonych kontroli na granicach i w konsekwencji zakłóceń w transporcie międzynarodowym, nastąpił niespodziewany i gwałtowny spadek popytu na produkty rolne i w konsekwencji spadki cen.

■ Rodzaje produkcji rolnej objęte działaniem *Wyjątkowe tymczasowe wsparcie*

Działanie obejmuje następujące sektory:

- bydła (wołowina),
- krów (mleko krowie),
- świń (prosięta/lochy),
- owiec,
- kóz,
- drobiu rzeźnego (kurczęta, gęsi i indyki),
- drobiu nieśnego (produkcja jaj kur mięsnych) oraz
- upraw roślin ozdobnych (pod osłonami ogrzewanymi).

Poszczególne rodzaje i wielkości produkcji rolnej będą badane według stanu na dzień 1 marca 2020 r., tzn. że rolnik był posiadaczem, oznakowanych oraz zarejestrowanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w przepisach o systemie

identyfikacji i rejestracji zwierząt, co najmniej:

- 3 sztuk samców gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek wynosił co najmniej 12 miesięcy i nie więcej niż 24 miesiące lub
- 3 sztuk samic gatunku bydło domowe (*Bos taurus*) typu użytkowego mlecznego lub typu użytkowego kombinowanego, których wiek przekraczał 24 miesiące, lub
- 10 sztuk samic gatunku owca domowa (*Ovis aries*), których wiek wynosił co najmniej 12 miesięcy, lub
- 5 sztuk samic gatunku koza domowa (*Capra hircus*), których wiek wynosił co najmniej 12 miesięcy, lub
- 1 sztuki zwierzęcia gatunku świnia (*Sus scrofa*) i do dnia 15 lipca 2020 r. zgłosił oznakowanie co najmniej 21 sztuk zwierząt tego gatunku urodzonych w siedzibie stada posiadacza tego zwierzęcia, których urodzenie nastąpiło w okresie od 1 listopada 2019 r. do 31 maja 2020 r.

– oraz ten rolnik lub jego małżonek do dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy prowadzi działalność rolniczą w zakresie chowu lub hodowli co najmniej jednego z gatunków zwierząt, których był posiadaczem w dniu 1 marca 2020 r.

Ponadto, według stanu na dzień 1 marca 2020 r. prowadził produkcję drobiu hodowlanego w związku z prowadzeniem produkcji jaj wylęgowych kur rzeźnych w rozmiarze co najmniej 1000 sztuk, lub

- według stanu na dzień 1 marca 2020 r. prowadził produkcję:
  - ✓ kurcząt rzeźnych w rozmiarze co najmniej 1000 sztuk lub
  - ✓ gęsi rzeźnych w rozmiarze co najmniej 1000 sztuk, lub
  - ✓ indyków rzeźnych w rozmiarze co najmniej 1000 sztuk

– oraz w okresie od 15 mar-

ca 2020 r. do 15 czerwca 2020 r. dokonał przemieszczenia kurcząt rzeźnych, gęsi rzeźnych lub indyków rzeźnych.

W 2020 r. prowadził uprawę roślin ozdobnych w:

- szklarniach ogrzewanych – o powierzchni uprawy co najmniej 25 m² lub
- tunelach foliowych ogrzewanych – o powierzchni uprawy co najmniej 50 m².

Liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika będzie ustalana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), wg danych zawartych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych prowadzi ARiMR w systemie informatycznym. W rejestrze są informacje dot., m.in. posiadacza zwierzęcia, typu użytkowego krów oraz informacje dot. zwierząt. Rolnik, posiadacz zwierzęcia, ma obowiązek dokonywania w określonym terminie zgłoszeń określonych informacji dotyczących poszczególnych gatunków zwierząt. Do celów niniejszego instrumentu

wsparcia, przyjmuje się że liczba zwierząt będących w posiadaniu rolnika będzie ustalana w ww. rejestrze, wg stanu na jeden dzień, tj. 1 marca 2020 r. W odniesieniu do drobiu, weryfikacja danych dot. rozmiaru produkcji badana jest na podstawie danych będących w posiadaniu inspekcji weterynaryjnej.

■ Beneficjent

Rolnik.

■ Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę ryczałtu wypłacanego w zależności od rodzaju i wielkości prowadzonej produkcji rolnej i ma na celu zapewnienie ciągłości prowadzonej działalności poprzez częściową rekompensatę utraconego w wyniku wystąpienia pandemii COVID-19 dochodu.

■ Kryteriów wyboru

Brak kryteriów wyboru. Zakłada się, że wsparcie otrzymają wszyscy wnioskujący, spełniający warunki kwalifikowalności, a wybór grupy docelowej został dokonany na poziomie analizy poszczególnych sektorów i został przełożony na warunki kwalifikowalności.

■ Kwoty i stawki wsparcia

Wysokość wsparcia dla jednego rolnika jest sumą stawek z poszczególnych sektorów i rodzajów produkcji, dla których zostaną spełnione określone wymogi. Na działanie zostało zaplanowane 2% alokacji środków PROW 2014-2020, czyli prawie 273,4 mln euro.

Pomoc będzie sumą kwot przysługujących z tytułu poszczególnych sektorów, przy czym maksymalna kwota nie przekroczy 7000 euro na rolnika.

Intencją resortu rolnictwa jest zapewnienie wsparcia dla tych sektorów, które zostały w największym stopniu dotknięte załamaniem się rynku w wyniku wystąpienia pandemii COVID-19.

Planuje się, że nabór wniosków zostanie przeprowadzony niezwłocznie po zakończeniu prac legislacyjnych określających szczegółowe warunki ubiegania się o pomoc.

Departament Wspólnej Polityki Rolnej

MRiRW

☎ 22 623

Zdjęcia: fotolia

Wsparcie COVID-19

dla poszkodowanych w wyniku ubiegłorocznej suszy

Od 13 sierpnia br. rolnicy mogą już składać wnioski o udzielenie pomocy w związku z trudną sytuacją po stratach suszowych. Wnioski przyjmują biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na wypłatę zaplanowane zostały środki w wysokości 400 mln zł. Pomoc będzie wypłacana bezwzględnie

nie po zweryfikowaniu wniosku przez agencję.

Wzór wniosku i instrukcja jego wypełniania dostępne są na stronie ARiMR (w zakładce „Pomoc krajowa”).

o pomoc mogą ubiegać się producenci rolni, których gospodarstwo jest zagrożone utratą płynności finansowej w wyniku ograniczeń na rynku rolnym wywołanych epi-

demią COVID-19 oraz którym nie została przyznana pomoc w związku z wystąpieniem w 2019 r. szkód

w gospodarstwach rolnych powstałych w wyniku suszy, huraganu, gradu, ulewy, wiosennych przymrozków i powodzi.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zakres wsparcia sektorów produkcji rolnej w ramach operacji Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19

Bydło mięsne		Bydło mleczne		Owce		Kozy		Świnie	
Kwota wsparcia	Liczba samców w wieku od 12 do 24 miesięcy	Kwota wsparcia	Liczba samic w wieku, co najmniej 24 miesięcy	Kwota wsparcia	Liczba samic w wieku, co najmniej 12 miesięcy	Kwota wsparcia	Liczba samic w wieku, co najmniej 12 miesięcy	Kwota wsparcia	Liczba świń urodzonych od 1.11.2019 r. do 31.05.2020 r.
5 100 zł	od 3 szt. do 20 szt.	1 000 zł	od 3 szt. do 20 szt.	1 800 zł	od 10 szt. do 20 szt.	1 000 zł	od 5 szt. do 20 szt.	4 500 zł	od 21 szt. do 50 szt.
10 100 zł	od 21 szt. do 30 szt.	2 200 zł	od 21 szt. do 50 szt.	2 800 zł	od 21 szt. do 30 szt.	1 700 zł	od 21 szt. do 30 szt.	14 900 zł	od 51 szt. do 200 szt.
16 200 zł	od 31 szt. do 50 szt.	3 000 zł	powyżej 50 szt.	4 400 zł	od 31 szt. do 50 szt.	2 700 zł	od 31 szt. do 50 szt.	23 800 zł	powyżej 200 szt.
20 200 zł	powyżej 50 szt.			5 500 zł	powyżej 50 szt.	3 300 zł	powyżej 50 szt.		

Drob hodowlany (produkcja jaj wylęgowych kur rzeźnych)		Kurczęta rzeźne		Gęsi rzeźne		Indyki rzeźne	
Kwota wsparcia	Wielkość produkcji	Kwota wsparcia	Wielkość produkcji	Kwota wsparcia	Wielkość produkcji	Kwota wsparcia	Wielkość produkcji
8 600 zł	od 1000 do 4000 szt.	2 200 zł	od 1 000 do 5 000 szt.	4 300 zł	od 1000 do 3000 szt.	8 600 zł	od 1 000 do 3 000 szt.
30 000 zł	powyżej 4000 szt.	10 800 zł	od 5 001 do 9 000 szt.	15 100 zł	powyżej 3 000 szt.	30 000 zł	powyżej 3 000 szt.
		21 500 zł	od 9 001 do 13 000 szt.				
		30 000 zł	powyżej 13 000 szt.				

Szklarnie ogrzewane o powierzchni co najmniej 25 m ² i tunele foliowe ogrzewane o powierzchni co najmniej 50 m ²	
Kwota wsparcia	Powierzchnia uprawy
1 400 zł	nie większa niż 500 m ²
4 000 zł	powyżej 500 m ² i nie więcej niż 1 000 m ²
7 900 zł	powyżej 1000 m ² i nie więcej niż 2 000 m ²
15 800 zł	powyżej 2 000 m ² i nie więcej niż 4 000 m ²
30 000 zł	powyżej 4 000 m ²

Apel ministra rolnictwa

w sprawie przestrzegania zaleceń sanitarnych w sektorze rolno-spożywczym

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przypomina o konieczności przestrzegania wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego. To ważne w sytuacji, gdy liczba zakażeń COVID-19 w Polsce wzrasta.

cowników, nieprzestrzeganie zasady, że mogą przebywać oni w okresie kwarantanny wyłącznie na terenie gospodarstwa (z zachowaniem

Koronawirus występuje także w sektorze rolno-spożywczym, w szczególności w zakładach przetwórczych oraz gospodarstwach rolnych zatrudniających pracowników z zagranicy!

Ze względu na ważną rolę rolnictwa w bezpieczeństwie żywnościowym Polaków Minister Zdrowia wyraził zgodę na wyjątki od przyjętych w innych działach gospodarki zasad bezpieczeństwa. Dotyczą one zatrudniania w gospodarstwach pracowników z innych krajów, możliwości pracy połączonej z kwarantanną na terenie gospodarstwa, a także zasad prowadzenia produkcji w zakładach przetwórstwa rolno-spożywczego.

Do ministerstwa docierają jednak informacje, że niektórzy lekceważą zasady bezpieczeństwa.

Niektóre zakłady przetwórcze nie respektują zasad organizacji pracy,

Koronawirus występuje również w gospodarstwach rolnych! Należy pamiętać, że podczas pierwszych 14 dni pobytu w gospodarstwie, w okresie obowiązkowej kwarantanny, pracownik może pracować, ale ma zakaz opuszczania gospodarstwa

która minimalizowałyby możliwość przenoszenia wirusa między pracownikami. Także w gospodarstwach rolnych kontrole przeprowadzane przez policję i inspekcję sanitarną wskazują na poważne niedociągnięcia. Wśród nich znajdują się: nielegalne zatrudnianie pra-

możliwości docierania do wszystkich pól będących składnikami gospodarstwa), kontaktowanie się przez pracowników z okolicznymi mieszkańcami, ale także złe warunki bytowe zatrudnionych osób. Takie praktyki nie mogą mieć miejsca.

Minister rolnictwa apeluje o rozważę i odpowiedzialność, a także przypomina, że niewypełnianie nałożonych przepisów sanitarnych podlega karze!

Polskie rolnictwo – tak ważne dla całego społeczeństwa i z takim trudem walczące o pozytywny wizerunek w oczach świata – nie może być narażane na szwank przez niedbalstwo części uczestników łańcucha żywnościowego.

Zakłady pracy muszą respektować zasady organizacji pracy minimalizujące możliwość przenoszenia wirusa między pracownikami

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcia: fotolia

Eksport towarów rolno-spożywczych

w obliczu pandemii COVID-19

W okresie styczeń-maj 2020 r. wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych wyniosła 13 694 mln euro, co oznaczało wzrost o 6,2% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. W okresie I-V 2019 r., wartość zagranicznej sprzedaży była na poziomie 12 892 mln euro.

Sprzedaż do państw Unii Europejskiej (UE) wzrosła w tym okresie o 2,6% do wartości 10 767 mln euro. W strukturze eksportu rolno-spożywczego udział państw UE w porównaniu do okresu I-V 2019 r. zmniejszył się z 81,4% do 78,6%.

W okresie styczeń-maj 2020 r., jak ma to miejsce od lat, najwięcej artykułów rolno-spożywczych sprzedano do Niemiec. Wartość tego eksportu wyniosła 3 261 mln euro

i w porównaniu z tym samym okresem 2019 roku był to wzrost o 9,0% (w I-V 2019 r. – 2 991 mln euro). Eksport do Niemiec stanowił blisko 24% wartości całego eksportu rolno-spożywczego zrealizowa-

nego w okresie styczeń-maj 2020 r.

Wpływ na wyniki polskiego eksportu w bieżącym roku miało pojawienie się pandemii COVID-19. Z powodu zagrożenia chorobą oraz wprowadzonych ograniczeń

*- dane wstępne

przez wiele państw na świecie, w tym dotyczących transportu międzynarodowego, istotnie zmniejszyła się wymiana handlowa. Szczególnie było to widoczne w miesiącach kwiecień i maj br., kiedy to wartość eksportu z Polski spadła o ponad 2% poniżej poziomu z analogicznych miesięcy 2019 r. Natomiast wartość polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych w kwietniu br. spadła o ponad 17% w stosunku do marca br., z kolei w maju br. w stosunku do kwietnia br. sprzedaż za granicę była niższa o kolejne 3,1%.

Sytuacja była także zróżnicowana w zależności od branży. Mimo ogólnego wzrostu wartości eksportu towarów rolno-spożywczych w okresie styczeń-maj br., należy zwrócić uwagę na niektóre istotne produkty, których eksport spadł.

W okresie styczeń-maj 2020 r. spadek wartości eksportu odnotowano m.in. w przypadku mięsa drobiowego, będącego na czele listy najczęściej eksportowanych z Polski produktów. W tym przypadku nastąpił spadek wartości eksportu z 1 069 mln euro (w okresie I-V 2019 r.) do 978 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 8,5%. Wolumen sprzedaży w okresie pierwszych pięciu miesięcy tego roku zmniejszył się o 6,1% i wyniósł 578,9 tys. ton (616,6 tys. ton w okresie I-V 2019 r.).

Natomiast wartość eksportu w samym maju 2020 r. wyniosła 172,4 mln euro, co oznaczało spadek o blisko 25% w porównaniu do maja 2019 r. (229,4 mln euro). Tak znaczący spadek wartości eksportu wynikał ze spadku cen eksportowanego mięsa o blisko 20%, co w znacznej mierze było związane z pandemią COVID-19 i sytuacją na rynku światowym. Natomiast ilościowo zagraniczna sprzedaż była mniejsza o 6,8% i wyniosła 120,9 tys. ton (129,6 tys.

ton w maju 2019 r.). Z kolei w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spadek wartości eksportu o 22%.

Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku mięsa wieprzowego, gdzie nastąpił spadek wartości eks-

portu o ponad 23%. Eksport mięsa wieprzowego jest obecnie na najniższym poziomie od kilku lat.

W odniesieniu do mięsa wołowego w okresie styczeń-maj 2020 r. nastąpił spadek wartości eksportu

portu z 371,6 mln euro (w okresie I-V 2019 r.) do 329,9 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 11,2%, zaś ilościowo sprzedaż za granicę była mniejsza o ponad 31% i wyniosła 148,8 tys. ton (217,2 tys. ton w okresie I-V 2019 r.).

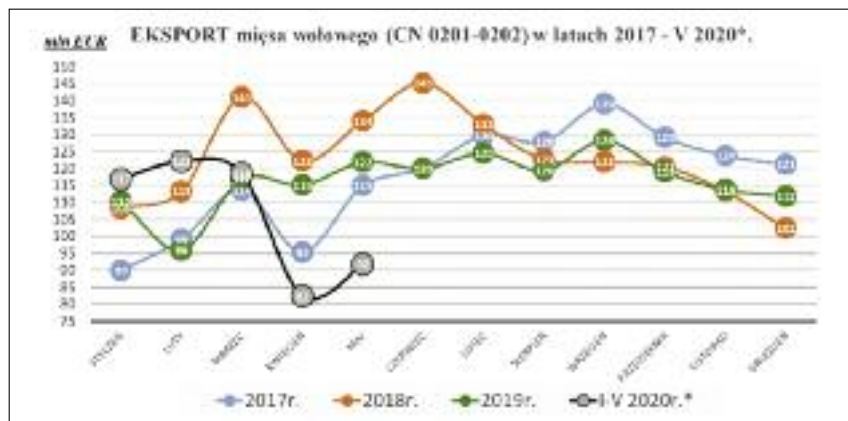
Natomiast, jeśli spojrzeć na dane z maja 2020 r., to okazuje się, że w porównaniu do maja poprzedniego roku, wartość eksportu mięsa wieprzowego spadła o 14%, tj. do poziomu 61,2 mln euro (z 71,1 mln euro w maju 2019 r.). Ilościowo zagraniczna sprzedaż była mniejsza o 13% i wyniosła 31,5 tys. ton (36,2 tys. ton w maju 2019 r.). Z kolei w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spa-

dek wartości eksportu o ponad 23%. Eksport mięsa wieprzowego jest obecnie na najniższym poziomie od kilku lat. W odniesieniu do mięsa wołowego w okresie styczeń-maj 2020 r. nastąpił spadek wartości eksportu z 561,8 mln euro (w okresie I-V 2019 r.) do 531,7 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 5,4%. Ilościowo sprzedaż za granicę była mniejsza o 3,9% i wyniosła 146,2 tys. ton (152 tys. ton w okresie I-V 2019 r.). Należy jednak mieć na uwadze, że w lutym 2019 r., również mieliśmy do czynienia ze znaczącym spadkiem eksportu polskiej wołowiny, co w znacznej części było związane z wykryciem w Polsce nielegalnego uboju chorego bydła, co z kolei niezbyt korzystnie wpłynęło na wizerunek polskiej wołowiny za granicę. Na szczęście był to tylko czasowy spadek eksportu.

Natomiast, jeśli porównamy sprzedaż tylko w maju 2020 r., to

zagęszczonego mleka i śmietany wzrosła o ponad 20%, tj. do poziomu 33 mln euro (z 26 mln euro w maju 2019 r.).

W okresie styczeń-maj 2020 r., nastąpił spadek wartości eksportu masła oraz innych tłuszczów otrzymywanych z mleka ze 110 mln euro (w okresie I-V 2019r.) do 106 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 3,1%. Natomiast, jeśli porównamy sprzedaż tylko w maju 2020 r.,

okazuje się, że w porównaniu do maja 2019 r., wartość eksportu mięsa wołowego spadła o ponad 24%, tj. do poziomu 91,8 mln euro (z 121,2 mln euro w maju 2019 r.). Natomiast ilościowo zagraniczna sprzedaż była mniejsza o około 21% i wyniosła 26,4 tys. ton (33,2 tys. ton w maju 2019 r.). Z kolei w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spadek wartości eksportu mięsa wołowego o około 30%. Podobnie jak w przypadku mięsa wieprzowego, również i eksport mięsa wołowego był na najniższym poziomie od wielu lat.

W okresie styczeń-maj 2020 r., nastąpił również spadek wartości eksportu surowego mleka i śmietany ze 181 mln euro (w okresie I-V 2019r.) do 159 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 12%. Natomiast, jeśli porównamy sprzedaż tylko w maju 2020 r., to okazuje się, że w porównaniu do maja 2019 r., wartość eksportu surowego mleka i śmietany spadła o ponad 30%, tj. do poziomu około 28 mln euro (z 41 mln euro w maju 2019 r.).

W okresie styczeń-maj 2020 r., nastąpił wzrost wartości eksportu zagęszczonego mleka i śmietany (gł. w proszku) ze 136 mln euro (w okresie I-V 2019 r.) do 154 mln euro (w okresie I-V 2020 r.), tj. o 13%. Natomiast, jeśli porównamy sprzedaż tylko w maju 2020 r.,

to okazuje się, że w porównaniu do maja 2019 r., wartość eksportu

do maja 2019 r., wartość eksportu

masła oraz innych tłuszczów otrzymanych z mleka wzrosła o ponad 5%, tj. do poziomu 20,9 mln euro (z 19,9 mln euro w maju 2019 r.). Z kolei w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spadek wartości eksportu masła o ponad 31%.

W okresie styczeń-maj 2020 r., nastąpił niewielki spadek wartości eksportu serów i twarogów z 333 mln euro (w okresie I-V 2019 r.) do 329 mln euro (w okresie I-

-V 2020 r.), tj. o 1,4%. Natomiast, jeśli porównamy sprzedaż tylko w maju 2020 r., to okazuje się, że w porównaniu do maja 2019 r., wartość eksportu serów i twarogów spadła 5,2%, tj. do poziomu 63,9 mln euro (z 67,4 mln euro w maju 2019 r.). Z kolei w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spadek wartości eksportu serów o 20%.

W okresie styczeń-maj 2020 r. sprowadzono do Polski artykuły rol-

no-spożywcze na ogólną kwotę 9 330 mln euro, co oznaczało wzrost o 4,0% w porównaniu do analogicznego okresu 2019 r. (9 869 mln euro). Należy również zwrócić uwagę, że w kwietniu br., w porównaniu do marca br. odnotowano spadek wartości importu towarów rolno-spożywczych o 16%, zaś w maju br. w porównaniu do kwietnia nastąpił spadek o kolejne 4,8%.

Pomimo pandemii odnotowano dodatnie saldo obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi. W okresie styczeń-maj 2020 r. wzrosło o 11,2% i wyniosło 4 363 mln euro (w okresie I-V 2019 r. 3 923 mln euro).

Departament Przetwórstwa
i Rynków Rolnych MRiRW
☎ 22 623 18 45

Zdjęcia: fotolia, Phanerstock/Photogenica,

SeaWave.Stock.adobe.com, Katya Maximenko.Stock.adobe.com

Ukraina szerzej otwiera granice

dla polskich przetworów mięsnych

Główny Lekarz Weterynarii uzgodnił nowy wzór świadectwa weterynaryjnego na produkty mięsne importowane przez Ukrainę z Rzeczypospolitej Polskiej. Zawiera on zapisy, które umożliwiają rozróżnienie gatunków zwierząt, z których pozyskano mięso użyte do wyprodukowania danego produktu.

Identyfikacja ta umożliwia wysyłkę produktów mięsnych nie zawierających w swoim składzie wieprzowiny z województw, na które strona ukraińska nałożyła restrykcje im-

portowe w związku z ASF.

Eksportem do Ukrainy najbardziej zainteresowane są zakłady produkujące wyroby drobiowe.

Służba weterynaryjna Ukrainy od 2015 r. sukcesywnie, dla poszczególnych województw, wprowadzała zakazy importu zwierząt podatnych na zachorowanie na ASF, a także produktów, surowca, materiału genetycznego pochodzącego od nich oraz pasz.

Zapisy w obowiązującym do tej pory świadectwie uniemożliwiały wysyłkę na Ukrainę konserw, kiełbas

i gotowych produktów mięsnych z zakładów położonych na tych obszarach, nawet jeśli nie zawierały one w swoim składzie wieprzowiny.

Obecnie restrykcjami importowymi objętych jest 7 województw.

Nowy wzór świadectwa już obowiązuje i dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektora-tu Weterynarii oraz u powiatowych lekarzy weterynarii.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW
☎ 22 623 18 38

Produkcja zbóż i rzepaku

Produkcja zbóż na świecie w bieżącym sezonie (2020/2021), według prognoz USDA, będzie rekordowa i wyniesie 2228 mln ton, o 3% więcej niż w poprzednim sezonie i o ok. 1% więcej od przewidywanego globalnego zużycia (2207 mln ton). Na początku bieżącego sezonu odnotowano duże zapasy zbóż, na poziomie blisko 640 mln ton. Taka sytuacja pozwala przewidywać, że rynek zbóż w bieżącym sezonie powinien być stabilny.

■ Sytuacja na świecie

Globalne zbiory pszenicy w sezonie 2020/2021 mogą ukształtować się na poziomie 769 mln ton, o 0,6% wyższym niż w sezonie 2019/2020. Wzrost zbiorów pszenicy spodziewany jest głównie w Federacji Rosyjskiej, Kanadzie, Australii i Argentynie. Mniejsze zbiory pszenicy mogą być m.in. w USA oraz w UE.

Zbiory zbóż paszowych na świecie w sezonie 2020/2021 prognozowane są na poziomie blisko 1458 mln ton, o 4% wyższym niż w poprzednim sezonie.

W krajach WNP w 2020 r. może zostać zebrane 235 mln ton zbóż ogółem, o około 2% więcej niż rok wcześniej. Dobre zbiory zbóż są prognozowane w Federacji Rosyjskiej i na Ukrainie.

Z uwagi na wysokie zbiory zbóż prognozowane w Rosji (wzrost o 2%, do 116,5 mln ton) i na Ukrainie (wzrost o 0,4%, do rekordowego poziomu 76 mln ton), państwa te będą stanowiły znaczną konkurencję dla krajów unijnych na tradycyjnych rynkach zbytu Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu.

W Unii Europejskiej zbiory zbóż (ze względu na suszę, zwłaszcza we Francji i w Niemczech oraz nadmierne opady deszczu, przede wszystkim na Węgrzech i w Rumunii) mogą być o 4% mniejsze niż przed rokiem i wynieść 303 mln ton. Tym samym mniejsze będą również możliwości eksportu do krajów trzecich.

Światowa produkcja rzepaku w bieżącym sezonie jest szacowana na 70 mln ton. Głównymi pro-

ducentami rzepaku na świecie pozostają Unia Europejska oraz Kanada. Szacuje się, że produkcja rzepaku w UE wyniesie 15,4 mln ton i będzie podobna, jak produkcja w ubiegłym sezonie, jednak mniejsza w porównaniu do średniej z ostatnich 5 lat.

■ Sytuacja w Polsce

Według Głównego Urzędu Statystycznego w 2020 r. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych (tj. bez kukurydzy) z mieszankami zbożowymi była o 1% większa od ubiegłorocznej i wynosiła 7,2 mln ha. Szacuje się, że plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi mogą być o 10% wyższe od notowanych w roku poprzednim i wynieść 38,6 dt/ha.

Zgodnie ze wstępnymi danymi na 27 sierpnia br. uzyskanymi przez KOWR od podmiotów skupujących, korzystna pogoda pozwoliła na zakończenie prac żniwnych.

W większości województw dostarczane do skupu ziarno było suche, dobrej lub bardzo dobrej jakości. Zboża były skupowane na bieżąco. Podmioty skupujące nie informo-

Produkcja zbóż na świecie w bieżącym sezonie (2020/2021), według prognoz USDA, będzie rekordowa i wyniesie 2228 mln ton

wały o spiętrzeniu dostaw lub problemach z odbiorem ziarna.

Zgodnie z informacją przedstawioną przez Główny Urząd Statystyczny 30 lipca br. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na około 27,9 mln ton, tj. o około 11% więcej od zbiorów ubiegłorocznych, w tym: zbiory pszenicy oszacowano na 11,6 mln ton, o 5% więcej niż w poprzednim roku, a żyta na 2,9 mln ton, o blisko 20% więcej. Większe od ubiegłorocznych szacowane są również zbiory pozostałych zbóż, w tym jęczmienia 3,7 mln ton, o ok. 9% więcej niż w roku

ubiegłym, owsa 1,5 mln ton, więcej o ok. 25%, pszenżyta 5 mln ton, czyli o prawie 8% więcej, mieszanek zbożowych 3,2 mln ton, co wskazuje na ok. 8% wzrostu.

Zbiory rzepaku również zostały zakończone. Pomimo gorszej oceny stanu plantacji rzepaku po zimie niż w roku ubiegłym oraz wiosennego deficytu opadów, plony rzepaku mogą być wyższe od ubiegłorocznych. GUS szacuje, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w bieżącym roku zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o około 0,2% i wyniosła ponad 0,8 mln ha. Zbiory rzepaku i rzepiku wstępnie osza-

cowano na 2,6 mln t, tj. o około 8% więcej od ubiegłorocznych.

■ Ceny zbóż na krajowym rynku

W I półroczu 2020 r. ceny pszenicy w kraju kształtowały się na znacząco wyższym poziomie niż w roku 2019 – średnia cena netto skupu pszenicy konsumpcyjnej w czerwcu 2020 r. wynosiła 824 zł/t i była wyższa od średniej ceny z czerwca 2019 r. o ponad 7%, w przypadku pszenicy paszowej cena była wyższa o ponad 9% od ceny sprzed roku (w czerwcu br. wynosiła średnio 832 zł/t). Wzrost cen zbóż był spowodowany m.in. niepewnością na rynku co do poziomu zbiorów w związku z suszą i rekordowym popytem eksportowym na polskie zboża potęgowanym przez wybuch pandemii COVID-19 oraz na skutek osłabienia złotówki. W okresie żniw odnotowano natomiast spadek cen, na skutek zwiększonej podaży ziarna na rynek.

Eksport zbóż z Polski w okresie styczeń-czerwiec br. był rekordowy i wyniósł 4,3 mln ton, w tym pszenicy 2,6 mln ton. Głównymi kierunkami eksportu polskiej pszenicy była Arabia Saudyjska oraz RPA, natomiast spośród krajów UE – Niemcy.

Zmiany cen na rynkach zagranicznych będą miały duży wpływ na ceny zbóż w Polsce. Silną presję na krajowe ceny będzie wywierała sytuacja w krajach ościennych. W tej sytuacji przewiduje się, że w pierwszym kwartale sezonu 2020/21 ceny zbóż na światowych rynkach, jak również w Polsce, ulegną sezonowemu obniżeniu, natomiast w dalszej części sezonu można spodziewać się umiarkowanego ich wzrostu.

Departament Przetwórstwa
i Rynków Rolnych MRiRW
☎ 22 623 18 45

Zdjęcia: fotolia, ©Phansterstock/Photogenica,

Coprid.Stock.adobe.com, Jeny LK.Stock.adobe.com

Tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wstępnie szacuje się na około 27,9 mln ton, tj. o około 11% więcej od zbiorów w 2019 r.

Zasady obrotu i stosowania środków ochrony roślin

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przypomina, że do obrotu i stosowania w Polsce mogą być dopuszczone tylko te środki ochrony roślin, które zawierają substancje czynne zatwierdzone do stosowania w takich środkach przez Komisję Europejską. Prawidłowe ich stosowanie, zgodnie z przeznaczeniem sprawia, że nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska.

Kwestie dopuszczania do obrotu środków ochrony roślin reguluje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1 z późn. zm.).

Ocena bezpieczeństwa tych preparatów prowadzona jest dwuetapowo:

- Komisja Europejska odpowiedzialna jest za ocenę i zatwierdzanie substancji czynnych środków ochrony roślin, przy udziale państw członkowskich,
- państwa członkowskie odpowiedzialne są za ocenę środków ochrony roślin i dopuszczają do obrotu te preparaty na swoim terytorium.

Dopuszczane do obrotu środki ochrony roślin podlegają w procedurze rejestracji ocenie naukowo-technicznej obejmującej szereg badań

i analiz dotyczących m.in. oceny narażenia na potencjalne negatywne działanie środka ochrony roślin i substancji czynnej dla osób stosujących te preparaty (operator sprzętu), pracowników czy osób postronnych. Ocenie podlega również narażenie zdrowia człowieka poprzez dietę (produkty spożywcze, pasze, woda pitna). Badany jest również los i zachowanie środka w środowisku, jak również oddziaływanie na organizmy niebędące celem zastosowania. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi okre-

roślin, której termin zatwierdzenia został przedłużony do 15 grudnia 2022 r., zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2017/2324 w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej glifosatu, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Dz. Urz. UE L 333

z 15.12.2017 str. 10).

Opinia Komitetu ds. Oceny Ryzyka Europejskiej Agencji Chemicznej wykluczyła podnoszone zastrzeżenia co do działania rakotwórczego tej substancji czynnej. W związku z powyższym możliwe jest utrzymanie i wydawanie w państwach członkowskich nowych zezwoleń dla środków ochrony roślin zawierających glifosatu.

Aktualnie substancja glifosatu podlega ponownej ocenie. Jeżeli ocena ta wykaże zagrożenia tej substancji dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska, zostaną podjęte działania, mające na celu ograniczenie stosowania lub wycofanie tej substancji z palety środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu i stosowania na terytorium RP.

Prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin sprawia, że nie stanowią one zagrożenia dla zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska

śla w zezwoleniu na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu treść etykiety, obejmującej szczegółowe warunki jego bezpiecznego stosowania. Dotyczy to upraw, terminów, liczby zabiegów, dawek, metod stosowania, okresów karencji, prewencji, itd. Informacje te zawarte są na stronie ministerstwa (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wyszukiwar-ka-srodkow-ochrony-roslin>).

Należy podkreślić, że substancja czynna glifosatu jest substancją zatwierdzoną przez Komisję Europejską do stosowania w środkach ochrony

Departament Klimatu
i Środowiska MRiRW

☎ 22 623 21 51

Zdjęcie: ©Phanterstock/Photogenica,

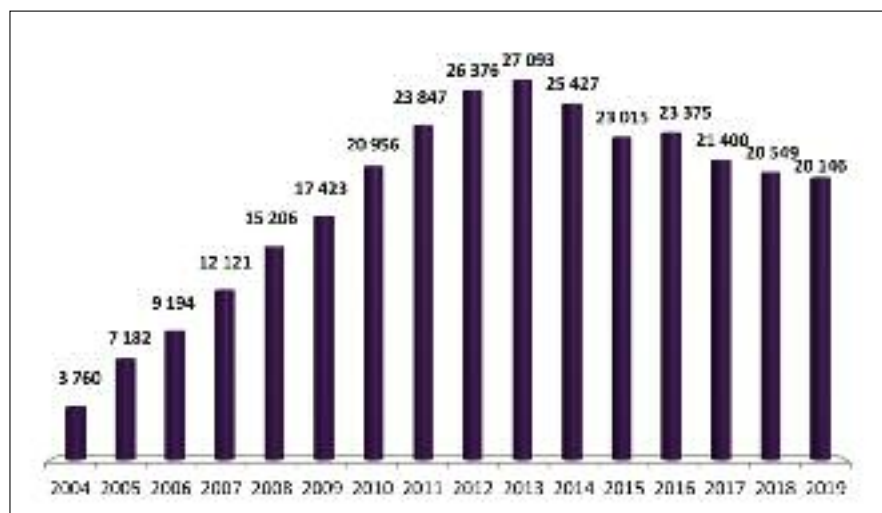

Rolnictwo ekologiczne w Polsce

Rok 2019 był kolejnym po 2018 r., w którym uległa zmniejszeniu ogólna liczba producentów ekologicznych w Polsce.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. działalność w zakresie rolnictwa ekologicznego prowadziło 20 146 producentów, o 2% mniej niż w 2018 r. Spadek ogólnej liczby producentów ekologicznych był spowodowany w głównej mierze spadkiem liczby ekologicznych producentów rolnych, którzy stanowią najliczniejszą grupę spośród wszystkich producentów. W 2019 r. działał-

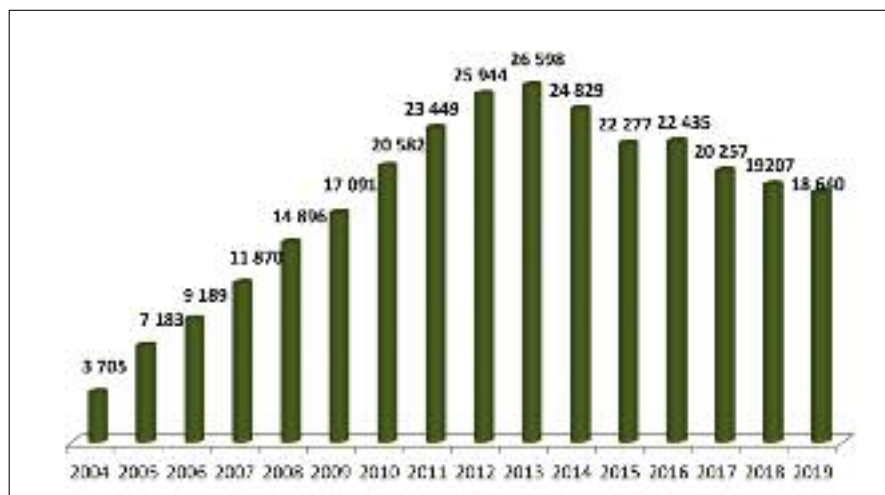
Liczba producentów ekologicznych w Polsce w latach 2004-2019

Źródło: GIJHARS na podstawie wykazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rolnictwie ekologicznym

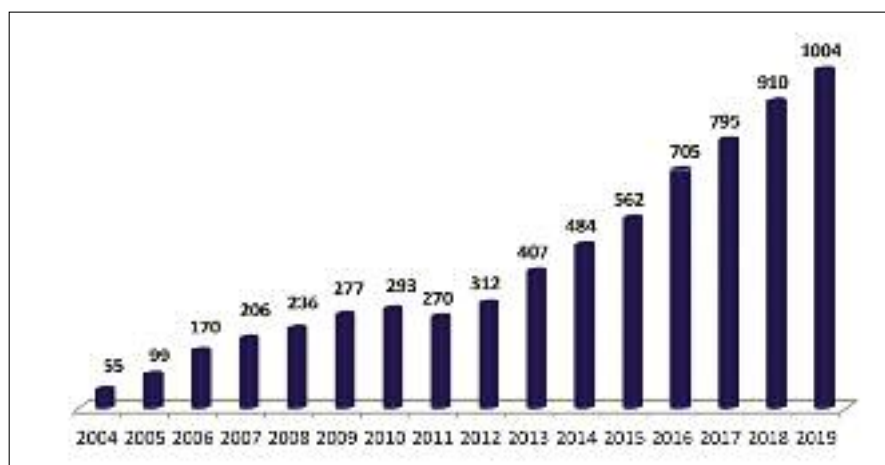

Liczba ekologicznych producentów rolnych w Polsce w latach 2004-2019

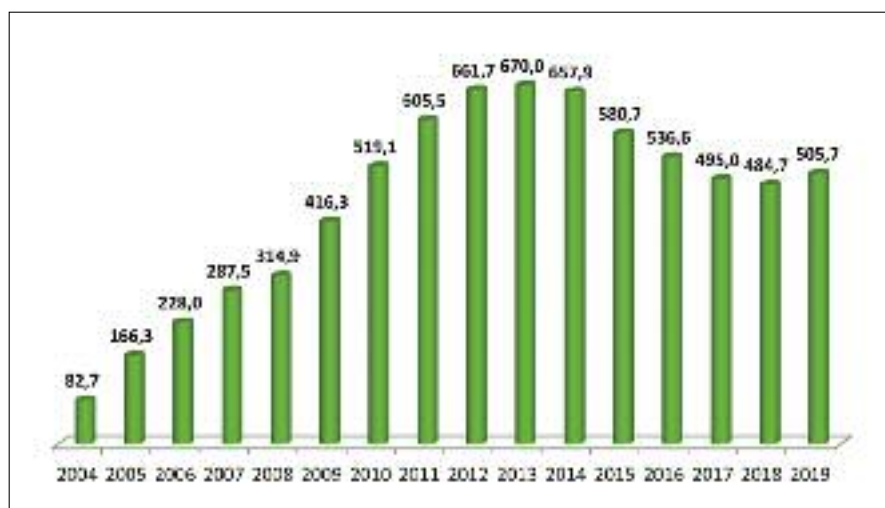
Źródło: GIJHARS na podstawie wykazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rolnictwie ekologicznym

Liczba producentów ekologicznych prowadzących działalność w zakresie przygotowania w Polsce w latach 2004-2019

Źródło: GIJHARS na podstawie wykazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rolnictwie ekologicznym

Powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce w latach 2004-2019 [tys. ha]

Źródło: GIJHARS na podstawie wykazów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rolnictwie ekologicznym

ność w zakresie ekologicznej uprawy roślin i utrzymania zwierząt prowadziło w Polsce 18 640 producentów, o 3,0% mniej niż 2018 r. Nieustanie od 2012 r. przybywa producentów ekologicznych prowadzących działalność w zakresie przygotowania. W 2019 r. było ich 1004, o 10,3% więcej niż na koniec 2018 r.

W 2019 r. najwięcej producentów ekologicznych prowadziło działalność w województwach: warmińsko-mazurskim (3265), podlaskim (2902) i mazowieckim (2676). Liczba producentów z tych trzech województw stanowiła 47,6% ogólnej liczby producentów ekologicznych w Polsce. Najwięcej gospodarstw ekologicznych znajdowało się również w województwach: warmińsko-mazurskim (3239), podlaskim (2864) i mazowieckim (2242).

Ponad połowa wszystkich producentów zajmujących się przygotowaniem prowadziła działalność na terenie czterech województw: mazowieckiego (248), wielkopolskiego (138), lubelskiego (87) i małopolskiego (86).

W 2019 r. zwiększeniu o 4,3% uległa ogólna powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w Polsce, z 484,7 tys. ha do 505,7 tys. ha.

Główny Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych
☎ 22 623 29 22
Zdjęcie: Phanterstock/Photogenica

¹ Zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 przygotowanie oznacza czynności konserwowania lub przetwarzania produktów rolnictwa ekologicznego włącznie z ubojem i rozbiorem produktów pochodzenia zwierzęcego, a także pakowanie, znakowanie lub wprowadzanie zmian w oznakowaniu odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji.

Nawozy pod nadzorem PIORiN

1 lipca br. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa przejęła od Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych kompetencje w zakresie nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE i środków wspomagających uprawę roślin.

 Dotychczas PIORiN sprawował nadzór nad zdrowiem roślin i nad zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin. Powierzenie nowego zadania miało na celu zapewnienie pełnej ochrony zdrowia i dobrej kondycji roślin i zapobieganie ewentualnym zagrożeniom związanym z wprowadzaniem do obrotu nawozów i środków wspomagających uprawę roślin.

Znowelizowane przepisy nie zmieniają zasad dotyczących wprowadzania do obrotu nawozów (w tym nawozów oznaczonych jako WE), a także środków wspomagających uprawę roślin. Tak jak do tej pory producenci i importerzy będą odpowiedzialni za jakość swoich produktów oraz poprawność ich oferowania w obrocie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zadania w tym zakresie, realizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa, będą finansowane ze środków zaplano-

wanych dla GIORiN i WIORiN w ustawie budżetowej na rok 2020 oraz tych, które będą zaplanowane w ustawach budżetowych na lata następne.

W ramach nadzoru nad nawozami PIORiN będzie przeprowadzał kontrole z uwzględnieniem:

- prawidłowości wprowadzania do obrotu nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE, oraz środków wspomagających uprawę roślin;
- wymagań jakościowych nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE, oraz środków wspomagających uprawę roślin;
- dopuszczalnych rodzajów zanieczyszczeń występujących w nawozach oraz środkach wspomagających uprawę roślin i ich wartości, mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia ludzi lub zwierząt lub ochrony środowiska;

- prawidłowości stosowania etykiet, opakowań jednostkowych i prawidłowości ich oznakowania oraz dokumentów towarzyszących – w przypadku nawozów, nawozów oznaczonych znakiem NAWÓZ WE oraz środków wspomagających uprawę roślin oferowanych do sprzedaży luzem;
- przestrzegania terminów przydatności do stosowania nawozów oraz środków wspomagających uprawę roślin.

Znowelizowana ustawa wprowa-

dzi unijne przepisy, które stosowane będą od 16 lipca 2022 r. i mają wpłynąć przede wszystkim na zwiększenie asortymentu produkowanych produktów nawozowych dopasowanych do potrzeb rolnictwa i bezpiecznych dla środowiska, zapewniając rolnikom dostęp do większej liczby innowacyjnych i specjalistycznych nawozów. Ponadto, mają mieć wpływ na zwiększenie działań dotyczących gospodarki w obiegu zamkniętym w zakresie zagospodarowania materiałów i surowców na-

wozowych oraz odzysku składników pokarmowych z procesów przemysłowych i środowiska, jak również ulepszenia produktów mających na celu ograniczenie uwalniania składników pokarmowych do środowiska oraz na zaostrzenie norm dotyczących wartości zanieczyszczeń w nawozach.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin
i Nasiennictwa

☎ 22 652 92 90

Zdjęcie: Phantersock/Photogenica

Szybka Ścieżka „Agrotech”

Rusza konkurs Szybka Ścieżka „Agrotech”, którego budżet wynosi 100 mln zł. Celem konkursu jest wsparcie nowych technologii w sektorze rolnym oraz podniesienie konkurencyjności polskich firm pracujących nad projektami z zakresu robotyzacji i automatyzacji, cyfryzacji czy produkcji rolno-spożywczej przyjaznej środowisku. Nabór wniosków w konkursie rozpocznie się 10 września i potrwa do 6 listopada 2020 r.

Szybka Ścieżka to flagowy program Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) służący wsparciu innowacyjnych projektów przedsiębiorców. Szybka Ścieżka realizowana jest w formie konkursów grantowych od 2015 r. Konkursy w formule Szybkiej Ścieżki wyróżnia m.in.:

- minimum formalności;
- brak ograniczeń branżowych w głównym konkursie + konkursy tematyczne;
- możliwość udziału jednostek naukowych (np. uczelnie, instytuty badawcze, instytuty PAN) jako konsorcjanta.

Konkurs adresowany jest do:

- przedsiębiorstw (zarówno MŚP, jak i duże firmy) realizujących projekt samodzielnie;
- przedsiębiorstw wchodzących

w skład konsorcjum maksymalnie trzech przedsiębiorstw;

- przedsiębiorstw i jednostek na-

ukowych wchodzących w skład konsorcjum (max. 3 podmioty), którego liderem musi być przedsiębiorstwo.

Podczas ogłoszenia konkursu wiceminister rolnictwa Ryszard Kamiński podkreślał, jak ważne jest wsparcie Państwa dla nowoczesnego rolnictwa, szczególnie w czasie, kiedy cała gospodarka, w tym sektor rolno-spożywczy, odczuwają skutki pandemii COVID19: – *Rolnictwo 4.0 to jest wejście na wyższy*

Warunkiem koniecznym do otrzymania grantu jest innowacyjność proponowanego rozwiązania min. na poziomie krajowym, a także konieczność jego wdrożenia na rynek

Budżet konkursu Szybka Ścieżka „Agrotech” wynosi 100 mln złotych

poziom. Nasi rolnicy muszą być innowacyjni i temu służy taki konkurs, jak Szybka ścieżka Agrotech.

istotne jest wdrażanie nowoczesnych technologii, innowacji, aby nie pozostać w tyle za konkurencją.

Proponowane w konkursie obszary i zagadnienia badawcze

Obszar badawczy	Zagadnienie badawcze
Automatyzacja i robotyzacja w rolnictwie	Opracowanie i budowa prototypu robota rolniczego z komponentami takimi jak chwytaki, manipulatory, platforma mobilna, implementacja analizy obrazu, sterowanie, robotyczne systemy operacyjne
Mechanizacja w rolnictwie	Opracowanie rozwiązań z zakresu inżynierii mechanicznej w obszarze AGRO
Aplikacje i zaawansowane usługi cyfrowe dla optymalizacji, predykcji i symulacji procesów, oraz efektywna digitalizacja produkcji, przetwarzania i zarządzania w rolnictwie	Przygotowanie prototypów usług informatycznych dla konkretnych scenariuszy w obszarze rolnictwa 4.0
Rolnictwo precyzyjne (smart fields)	Rozwiązania techniczne realizujące zabiegi agrotechniczne w sposób minimalizujący nakłady energetyczne, pracę ludzką oraz niekorzystny wpływ na środowisko naturalne
Zrównoważone rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze, innowacyjna żywność, biotechnologia rolnicza	Technologie i techniki w produkcji rolno – spożywczej dotyczące zarówno produkcji pierwotnej, jak i przetwórstwa
Bioenergia i biomateriały	Koncepcje rozwoju innowacyjnych technologii wytwarzania bioenergii, biochemikaliów i biomateriałów

Wiceminister Ryszard Kamiński zwrócił uwagę, że chociaż polski eksport produktów rolno-spożywczych osiąga roczną wartość ponad 30 mld euro, to niezwykle

W trakcie wydarzenia podpisany został list intencyjny dotyczący współpracy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości na rzecz

rozwoju polskich innowacji. Zorganizowany został także Piknik Innowacji Rolniczych, w ramach którego prezentowane były projekty badawcze beneficjentów NCBR – m. in.: maszyny rolnicze, innowacyjne produkty spożywcze.

Warunkiem koniecznym do otrzymania grantu jest innowacyjność proponowanego rozwiązania min. na poziomie krajowym, a także konieczność jego wdrożenia na rynek. Dodatkowo projekt musi być realizowany w regionie słabiej rozwiniętym tj. poza województwem mazowieckim.

Wsparcie otrzymać można na prowadzenie badań przemysłowych, eksperymentalnych prac rozwojowych i prac przedwdrożeniowych. Obligatoryjnym elementem projektu są jedynie eksperymentalne prace rozwojowe.

Dla pojedynczego MŚP minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych to 1 mln zł, w przypadku dużych firm lub konsorcjów 2 mln zł. Natomiast maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych nie może przekroczyć 50 mln euro. Dofinansowanie może wynieść aż do 80% tych kosztów.

Nabór wniosków w konkursie rozpocznie się 10 września i potrwa do 6 listopada 2020 r. (do godziny 16:00).

Konkurs Szybka Ścieżka „Agrotech” finansowany jest z Funduszy Europejskich w ramach Działania 1.1 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój „Projekty B+R przedsiębiorstw”, Poddziałania 1.1.1 „Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa”.

Więcej informacji o konkursie dostępnych jest na stronie internetowej NCBR.

Departament Strategii,
Transferu Wiedzy i Innowacji MRiRW

☎ 22 623 25 89

Zdjęcia: Kinwun.Sock.adobe.com, fotolia

Lokalne Partnerstwa Wodne

Nowa inicjatywa MRiRW w związku z niedoborami wody w rolnictwie

Ostatnie lata pokazały, że prawidłowe gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie ma coraz większe znaczenie dla jego rozwoju. Coraz częstsze susze obniżają plony i pokazują, jak bardzo pilną sprawą jest wdrożenie rozwiązań, pozwalających na ochronę zasobów wodnych, ich zatrzymywanie i retencję, zapewniających prawidłowe melioracje i racjonalne wykorzystanie wody zarówno w rolnictwie jak i w gospodarstwach domowych.

Wychodząc naprzeciw potrzebom pilnego rozwiązania problemów związanych z dostępnością wody, na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Centrum Doradztwa Rolniczego (CDR) i 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego (ODR) podjęło prace w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. W tym celu niezwykle ważne jest pozyskanie informacji na temat:

- zasobów wodnych na danym terenie;
- prognoz meteorologicznych w bieżącym sezonie wegetacyjnym;
- szacowania zużycia i analizy tempa odzyskiwania wód.

Skuteczna walka ze skutkami suszy nie jest możliwa bez współdziałania wszystkich lokalnych podmiotów. Dlatego postanowiono, że na poziomie powiatów zostaną utworzone Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW). Zaplanowane działania będą realizowały następujące cele szczegółowe:

- Aktywizacja i integracja środowisk lokalnych poprzez wzajemne poznanie zakresów działania i potrzeb;

- Diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich;
- Wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich;
- Wypracowanie propozycji co do przyszłych ram prawno-organizacyjnych działania struktur LPW, o tych samych zadaniach na terenie całego kraju;
- Przygotowanie raportu diagnostycznego dotyczącego obszaru powiatu.

nych jednostkach i wyznaczonych doradców do spraw wody, monitoruje postęp prac we współpracy z instytutami nadzorowanymi przez MRiRW oraz PGW Wody Polskie.

Do zadań ODR-ów należy m. in.: identyfikacja wszystkich podmiotów, funkcjonujących na obszarach wiejskich i na rzecz rolnictwa na poziomie powiatu, które mają wpływ na gospodarkę wodą, analiza głównych problemów, związanych z prawidłowym zarządzaniem zasobami wodnymi w powiecie, organizacja spotkań w celu nawiązania współpracy, opracowanie har-

Prawidłowe gospodarowanie zasobami wodnymi w rolnictwie ma coraz większe znaczenie dla jego rozwoju

W 2020 r. zostanie utworzone w każdym województwie przynajmniej jedno Lokalne Partnerstwo Wodne. Docelowo planuje się utworzenie LPW w każdym powiecie.

Centrum Doradztwa Rolniczego koordynuje prace poszczególnych ODR-ów, szkoli doradców rolniczych, w szczególności osoby koordynujące działania w poszczegól-

monogramu pracy w ramach utworzonego LPW oraz kierowanie jego pracami.

Z uwagi na złożoność zadań jakie stawia się koordynatorom i doradcom ds. wody z Ośrodków Doradztwa Rolniczego, organizowane są szkolenia z zakresu gospodarki wodnej. Dotychczas CDR przeprowadziło szkolenia:

- Zgody wodnoprawne, w szczególności dla inwestycji do nawodnień PGW WP;
- Zasady wypełniania wniosku w ramach poddziałania 4.1.3. „Modernizacja gospodarstw rolnych w obszarze nawadniania w gospodarstwie” – webinarium z ARiMR;
- Praktyki rolnicze sprzyjające retencjonowaniu wody – webinarium z IUNG;
- Przeciwdziałanie skutkom suszy w uprawach rolniczych – webinarium z IHAR.

Dla zapewnienia sprawnej współpracy poszczególnych podmiotów

tworzących LPW, przygotowany został wzór deklaracji, która jest podpisywana przez przyszłych członków LPW. Ponadto, w CDR powołany został zespół ekspertów, którego zadaniem jest:

- przygotowanie wytycznych i ankiet dla koordynatorów w celu zebrania informacji diagnozującej zasoby wodne na terenie powiatu;
- wspieranie merytoryczne koordynatorów w terenie;
- opracowanie raportu z analizą danych, zebranych od koordynatorów, dotyczących zasobów wodnych, oraz z rekomendacją dla

MRiRW w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej w rolnictwie na terenie całego kraju, w tym przyszłej roli LPW działających we wszystkich powiatach w kraju i propozycji co do przyszłych ram prawnoorganizacyjnych działania struktur LPW.

Opracowywana jest również podstrona internetowa pn. „Woda w rolnictwie” w ramach strony internetowej CDR (www.cdr.gov.pl).

Departament Strategii,
Transferu Wiedzy i Innowacji MRiRW

☎ 22 623 25 89

Zdjęcie: fotolia

„Droniada” 2020

czyli latające bezzałogowce w rolnictwie

Na terenie Aeroklubu Śląskiego w dniach 1-4 lipca 2020 r. odbył się konkurs akademicki „Droniada GZM 2020”. W związku z tym, iż tegoroczne wydarzenie w szczególnym stopniu odnosiło się do wykorzystania najnowszych technologii w rolnictwie, zostało ono objęte honorowym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

„Droniada” odbywa się cyklicznie od 2014 r. i ma na celu popularyzowanie najnowszych technologii, ze szczególnym uwzględnieniem dronów, teleinformatyki i systemów analizy informacji.

Poza prelekcjami (w trybie on-line), obejmującymi m.in. problematykę zastosowania nowoczesnego sprzętu w polu i rozwoju rolnictwa precyzyjnego, w ramach tegorocznej „Droniady” zaplanowano także konkurs dla zespołów akademickich. Składał się on z trzech konkurencji. Pierwszą było ogólne stworzenie i zaprezentowanie bezzałogowego systemu latającego, opar-

„Droniada” ma na celu popularyzowanie najnowszych technologii, ze szczególnym uwzględnieniem dronów, teleinformatyki i systemów analizy informacji

tego na technologiach istotnych dla Przemysłu 4.0 jak np. sztuczna inteligencja (AI), big data, chmura obliczeniowa. Drugie i trzecie zadanie polegało na wykorzystaniu dronów w realnych okolicznościach. Opierały się kolejno na wykorzystaniu dronów do monitorowania sytuacji na autostradach

(np. ustalenie sprawcy wykroczenia) i wykryciu ognisk chorób roślin: mączniaka rzekomego kapustowatych, fytoftorazy oraz mączniaka prawdziwego.

Departament Strategii,
Transferu Wiedzy i Innowacji MRiRW

☎ 22 623 25 89

Zdjęcie: fotolia

Konsument najważniejszy

Zmiana przepisów dotyczących jakości dżemów, konfitur, galaretek i marmolad

Szczególne wymagania dotyczące dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych i słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych w zakresie m. in.:

- cech fizykochemicznych,
- minimalnego udziału składników owocowych w gotowym produkcie,
- możliwości zastosowania dodatkowych składników do poszczególnych wyrobów, co umożliwi różnicowanie ich cech organoleptycznych w danej grupie asortymentowej (smak, zapach, barwa, konsystencja, itp.) zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 29 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz

słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych (Dz. U. 2004 r., poz. 1398 z późn. zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem ws. jakości handlowej wyrobów dżemowych”.

Na rynku przetworów „dżemowych” dominują produkty, które do niedawna (tj. do 1 października 2019 r.) mogły być określane jako „niskosłodzone”. Należy jednocześnie podkreślić, że wyroby „niskosłodzone” mogą pozostawać na rynku jedynie do 1 października 2021 r., co wynika ze zmiany przepisów rozporządzenia ws. jakości handlowej wyrobów dżemowych wprowadzonej w 2017 r.

Aktualnie wyroby tego typu powinny być oferowane konsumentom wyłącznie z nazwą, której towarzyszy oświadczenie „o obniżonej zawartości cukrów”. (Warunki stosowania

dla takiego oświadczenia żywieniowego ustanowiono w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, zwanego dalej „rozporządzeniem 1924/2006”). Użycie tego oświadczenia wymaga m.in. obniżenia zawartości cukrów w produkcie o przynajmniej 30% w stosunku do standardowego produktu. Przykładowo „dżem o obniżonej zawartości cukrów” powinien mieć ekstrakt (tj. parametr odzwierciedlający zawartość cukrów w produkcie) na poziomie 42% lub poniżej – przy standardowym dżemie o ekstrakcie min. 60%.

Producenci wyrobów tego typu, celem wprowadzenia przejrzystości prawnej związanej z możliwością

stosowania wymagań rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 w odniesieniu do wyrobów dżemowych objętych rozporządzeniem ws. jakości handlowej wyrobów dżemowych, postulowali o wprowadzenie odpowiednich zmian legislacyjnych.

W związku z tym 7 sierpnia 2020 r. weszły w życie przepisy rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 17 lipca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych wymagań w zakresie jakości handlowej dżemów, konfitur, galaretek, marmolad, powideł śliwkowych oraz słodzonego przecieru z kasztanów jadalnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1284).

Zmiany aktualnie obowiązujących przepisów obejmują:

- wprowadzenie odstępstwa od wymogu spełniania minimalnego poziomu ekstraktu ogólnego, oznaczonego refraktometrycznie w przypadku produktów (dżemy, galaretki, marmolady, itd.) których nazwie towarzyszy oświadczenie żywieniowe „o obniżonej zawartości cukrów” lub inne oświadczenie żywieniowe o ta-

Krajowe konfitury, zawsze postrzegane jako produkt wyjątkowy, zyskają, zgodnie z oczekiwaniami konsumentów, jeszcze bardziej naturalny charakter

kim samym znaczeniu dla konsumenta w rozumieniu przepisów ww. rozporządzenia (WE) nr 1924/2006;

- wprowadzenie możliwości dodania do konfitur i konfitur ekstra w celu regulacji ich kwasowości soku cytrynowego lub zagęszczonego soku cytrynowego, zamiast dodatków do żywności stosowanych w tym celu zgodnie z przepisami w sprawie dodatków do żywności (np. kwasu

cytrynowego). W ten sposób krajowe konfitury zawsze postrzegane jako produkt wyjątkowy, zyskają jeszcze bardziej naturalny charakter, czego oczekują konsumenci.

Departament Jakości Żywności
i Bezpieczeństwa Produkcji Roślinnej MRiRW

☎ 22 623 18 78

Zdjęcia: Miladrumeva.Stock.adobe.com,

Africa Studio.Stock.adobe.com

Cudze chwalicie, swoje poznajcie

Zapraszamy na polskiebazarek.pl

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z jednostkami doradztwa rolniczego realizuje kampanię informacyjną pod nazwą Cudze chwalicie, swoje poznajcie, która promuje polskiebazarek.pl jako narzędzie sprzedaży bezpośredniej od rolnika do konsumenta.

[Polskiebazarek.pl](http://polskiebazarek.pl) jest odpowiedzią na utrudnienia występujące

w dobie koronawirusa z tradycyjnym sposobem sprzedaży produktów – pomaga w nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów przez rolników i producentów żywności z konsumentami.

Można na nim bezpłatnie zamieszczać ogłoszenia o sprzedaży i promocji swoich produktów. Szczególnie wartym podkreślenia jest fakt, że dzięki takiemu działaniu konsument płaci dokładnie tyle, ile proponuje rolnik – nie ma marży pobieranej przez pośredników.

Już teraz wejdź na stronę www.polskiebazarek.pl:

- bezpłatnie zarejestruj swoje ogłoszenie;
- zyskaj darmową promocję;
- znajdź ciekawe oferty – nie tylko ze swojego województwa;
- łatwo sprzedaj swój towar;
- kup produkty w cenach producenta, bez marży pośredników.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Łączy nas PRODUKT POLSKI

Przedstawiciele kierownictwa Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz spółek nadzorowanych przez Ministerstwo Aktywów Państwowych podpisali 17 lipca br. list intencyjny dotyczący wspólnych działań, mających na celu zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie wyszukiwania i wyboru produktów spożywczych wytworzonych w Polsce, z użyciem polskich surowców i oznaczonych znakiem towarowym PRODUKT POLSKI.

List intencyjny, w obecności ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego oraz sekretarza stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Janusza Kowalskiego, podpisali przedstawiciele zarządów Poczty Polskiej, Polskich Kolei Państwowych, PKP Polskich Linii Kolejowych S. A, PKP Intercity, Wars S. A., PKS Polonus Warszawa oraz KOWR.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspólnie z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa prowadzi akcję #KupujŚwiadomie #Produkt-polski promującą patriotyzm konsumencki, w trakcie której szczególny nacisk jest położony na zwiększenie rozpoznawalności znaku PRODUKT POLSKI. Zamieszczenie tego oznaczenia na produktach jest czytelnym przekazem dla konsumentów i potwierdzeniem, że produkty te zostały wyprodukowane z surowców wytworzonych w 100% na terenie Polski (w przypadku produktów nieprzetworzonych). Natomiast produkty przetworzone muszą w swoim składzie zawierać min. 75% surowców pochodzących z Polski, a maks. 25% mogą stanowić składniki importowane. Prowadzona w mediach kampania informacyjna #KupujŚwiadomie #Produkt-polski, dzięki współpracy ze spółka-

mi będącymi w zasobach Ministerstwa Aktywów Państwowych, obemie swoim zasięgiem w szczególności podróży i osoby odwiedzające placówki pocztowe.

– Cieszę się, że do kampanii #KupujŚwiadomie przyłączają się nowe podmioty. To wyraz budowania gospodarczego patriotyzmu. Dzięki polskim rolnikom mamy zapewnione bezpieczeństwo żywnościowe, które niektórzy docenili do-

tach wstydzania się tego, co polskie przyszedł wreszcie czas na śmiało demonstrowanie walorów naszej żywności – powiedział minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski.

– Patriotyzm gospodarczy oznacza, że nawet niewielkie zakupy każdego z nas przyczyniają się do tworzenia i pobudzania koniunktury gospodarczej w skali regionu i całego kraju. Konsumpcja naszych polskich produktów zapewnia zatrudnienie dla wielu pracowników w rolnictwie i przemyśle. Cieszę się, że polskie spółki Skarbu Państwa mają swój wkład w promowanie rodzimych towarów, wspierając tym samym rozwój krajowej gospodarki i zapewniając dostęp Polakom do wysokiej jakości wyrobów –

Przedstawiciele kierownictwa KOWR oraz spółek nadzorowanych przez Ministerstwo Aktywów Państwowych podpisali 17 lipca br. list intencyjny dotyczący wspólnych działań, mających na celu zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie wyszukiwania i wyboru produktów spożywczych oznaczonych znakiem towarowym PRODUKT POLSKI

piero teraz, w czasie pandemii. Szkoda, że nie dociera to jeszcze do wszystkich. Rozszerzenie kampanii o nowe podmioty, to także rozszerzenie kanałów dystrybucji wspaniałej polskiej żywności. Po la-

podkreślił Janusz Kowalski, sekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

– Cieszę się, że Polskie Koleje Państwowe mogą włączyć się w działania podnoszące świadomo-

mość społeczeństwa w zakresie wyboru towarów spożywczych oznaczonych znakiem PRODUKT POLSKI. Wspieranie producentów opierających swoją działalność na sprzedaży krajowych produktów to dobry krok w stronę umacniania potencjału polskiej gospodarki oraz jej dalszego rozwoju – mówił Krzysztof Mamiński, Prezes Zarządu Polskich Kolei Państwowych S.A.

– Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. włącza się w promocję pro-

za kwestię fundamentalną dla umocnienia filarów państwa przyjmujemy patriotyzm gospodarczy. Przykładem tej postawy jest chociażby podjęta współpraca z licznymi rodzimymi przedsiębiorstwami. #KupujŚwiadomie #Produktpolski to akcja, która wpisuje się w profil naszej działalności – podkreślił Grzegorz Kurdziel, wiceprezes ds. sprzedaży Poczty Polskiej.

– Dla dalszego harmonijnego rozwoju Polski i naszej gospodarki

Priorytetem WARS S.A. jest wspieranie polskich wytwórców. Konieczne jest podkreślanie wartości, smaku i unikalności rodzimych produktów, które wpływają na efekt finalny przygotowanych dań. Cieszę się, że tak wiele podmiotów zaangażowało się w ten projekt i wspólnie będziemy mogli działać na rzecz podnoszenia świadomości konsumenckiej i patriotyzmu gospodarczego – powiedział prezes WARS S.A. Artur Kowalczyk.

– Polonus jest narodowym przewoźnikiem autokarowym oraz operatorem Dworca Autobusowego Warszawa Zachodnia – jednego z największych i najważniejszych węzłów komunikacyjnych w Polsce. Nowoczesna flota białoczerwonych autokarów każdego roku przewozi miliony pasażerów w ramach inicjatywy „Łączymy Polskę”. Będąc liderem branży postanowiliśmy wykorzystać ten potencjał i przekazać nasze wsparcie w promocji znaku PRODUKT POLSKI – to słowa Macieja Acedańskiego, prezesa zarządu Polonus.

– Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa prowadzi intensywne działania informacyjno-edukacyjne, których celem jest podniesienie świadomości polskich konsumentów. Informujemy, czym jest znak PRODUKT POLSKI i jakie korzyści dla gospodarki ma świadome wybieranie polskich produktów. Dziękuję Ministerstwu Aktywów Państwowych i spółkom Skarbu Państwa za zaangażowanie i włączenie się w nasze działania. Łączy nas PRODUKT POLSKI, gdyż łączy nas patriotyzm i miłość do naszej Ojczyzny – powiedział Marcin Wroński, zastępca dyrektora generalnego KOWR.

W promocję produktów spożywczych wytworzonych w Polsce z użyciem polskich surowców włączyli się przedstawiciele zarządów: Poczty Polskiej, Polskich Kolei Państwowych, PKP Polskich Linii Kolejowych S.A, PKP Intercity, Wars S.A., PKP Polonus Warszawa oraz KOWR

duktów wytworzonych w Polsce, z użyciem polskich surowców, oznaczonych znakiem PRODUKT POLSKI. Wspieramy polskich przedsiębiorców i firmy działające na terenie Polski, gdyż to wzmacniania potencjału polskiej gospodarki i sprzyja jej rozwojowi – powiedział Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.

– Poczta Polska w swej ponad czterysta sześćdziesięcioletniej historii niejednokrotnie dawała wyraz swemu patriotycznemu duchowi, odgrywając niebagatelną rolę podczas wojen i innych dziejowych burz. Dziś, w dobie pokoju, jako Narodowy Operator Pocztowy,

niezwykle ważne są codzienne wybory i świadome sięganie po polskie produkty oraz korzystanie z usług rodzimych przedsiębiorstw. W ten sposób działamy w PKP Intercity i cieszymy się, że z inicjatywy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi będziemy wspierać budowanie świadomości w tym zakresie wśród dziesiątek milionów Polaków, którzy każdego roku podróżują naszymi pociągami – powiedział Jarosław Oniszczuk, członek zarządu PKP Intercity S.A.

– Projekt #KupujŚwiadomie #Produktpolski w naturalny sposób wpisuje się w misję naszej Spółki.

Departament Komunikacji i Promocji MRiRW
☎ 22 623 18 38
Zdjęcia: archiwum MRiRW

RZĄD O UNIJNEJ STRATEGII „OD POLA DO STOŁU”

Na początku lipca br. Komitet do Spraw Europejskich przyjął stanowisko rządu do dokumentu pozalegisacyjnego UE – *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Strategia „Od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego COM (2020) 381*. Strategia „Od pola do stołu” jest elementem Europejskiego Zielonego Ładu, wskazuje ogólny opis inicjatyw oraz planowanych w najbliższych latach kierunków działań UE w celu zmniejszenia śladu środowiskowego i klimatycznego unijnego systemu żywnościowego. Realizacja celów Strategii ma się przyczyniać do zapewnienia bezpieczeństwa żywności i bezpieczeństwa żywnościowego konsumentów.

Rząd RP wspiera i docenia europejską inicjatywę w zakresie stworzenia solidnego i odpornego systemu żywnościowego, a przyjętą przez KE Strategia jest ważnym krokiem w tym kierunku. Jednocześnie zwraca jednak uwagę na potencjalne zagrożenia dla realizacji założeń Strategii w zakładanym, stosunkowo krótkim okresie 10 lat, podkreślając, że realizacja jej ambitnych założeń może skutkować dużym zróżnicowaniem tempa dostosowań w państwach członkowskich.

W stanowisku negatywnie ocenia się brak przedstawienia przez KE oceny wpływu Strategii na etapie jej konsultacji z państwami członkowskimi, wskazując, że dalsze prace wymagają przeprowadzenia takiej oceny zarówno dla Strategii jako całości, jak i jej elementów.

W odniesieniu do celu Strategii Zapewnienie zrównoważonej produkcji żywności i bezpieczeństwa żywnościowego rząd RP wyraża poparcie dla podjęcia działań na poziomie wspólnotowym ukierunkowanych na zmniejszenie zależności od pestycydów i środków przeciwdrobnoustrojowych oraz ograniczenie nadmiernego nawożenia, w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody oraz odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej. Rząd RP ma jednak istotne wątpliwości co proponowanym w tym zakresie celom ilościowym. Strategia nie powinna zakładać prostej redukcji ilości stosowanych środków przeciwdrobnoustrojowych w każdym kraju o 50%, ale powinna opierać się na osiągnięciu celu w roku 2030, wyliczonego na podstawie aktualnego średniego zużycia środków przeciwdrobnoustrojowych dla całej UE w odniesieniu do wielkości produkcji zwierzęcej, z uwzględ-

ważonej produkcji żywności i bezpieczeństwa żywnościowego rząd RP wyraża poparcie dla podjęcia działań na poziomie wspólnotowym ukierunkowanych na zmniejszenie zależności od pestycydów i środków przeciwdrobnoustrojowych oraz ograniczenie nadmiernego nawożenia, w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody oraz odwrócenia procesu utraty różnorodności biologicznej. Rząd RP ma jednak istotne wątpliwości co proponowanym w tym zakresie celom ilościowym. Strategia nie powinna zakładać prostej redukcji ilości stosowanych środków przeciwdrobnoustrojowych w każdym kraju o 50%, ale powinna opierać się na osiągnięciu celu w roku 2030, wyliczonego na podstawie aktualnego średniego zużycia środków przeciwdrobnoustrojowych dla całej UE w odniesieniu do wielkości produkcji zwierzęcej, z uwzględ-

nieniem gatunków zwierząt. Przy obecnej strukturze rolnictwa UE, stanie wiedzy i dostępności alternatywnych technologii, realizacja zaproponowanych celów redukcyjnych może prowadzić do ograniczenia produkcji rolnej w UE i zmniejszenia jej wkładu w globalne bezpieczeństwo żywnościowe.

Rząd RP wskazuje, że proponowane zmiany będą wymagać wielorakich dostosowań technologicznych, o charakterze inwestycyjnym, wymagających szerokiego transferu nowej wiedzy i niekoniernie sprzyjających rolnictwu z dominującym udziałem małych i średnich gospodarstw rodzinnych.

W warunkach postępującej globalizacji rynku żywności, bardzo istotną kwestią jest zapewnienie należytej jakości produktów importowanych spoza UE. Jedynie identyczne wymagania w zakresie produkcji produktów importowanych z krajów trzecich pozwolą na równą konkurencję na rynku oraz rozpowszechnią właściwe praktyki w produkcji rolnej poza granice UE. W przeciwnym razie unijne produkty będą częściowo zastępowane importem, a globalne efekty środowiskowe minimalne lub wręcz negatywne (efekt ucieczki emisji).

Rząd RP z satysfakcją przyjmuje zapowiedź działań w celu zwiększenia produkcji roślin białkowych, która w Strategii jest wskazana, jako działanie zmniejszające zależność od importowanej do UE paszy sojowej. Jest to przykład prośrodowiskowych praktyk rolniczych, ale też ważny element budowania zaplecza białkowego tak dla celów paszowych, jak i żywieniowych dla ludzi.

W prośrodowiskową politykę wpisuje się również maksymalne wykorzystanie przetworzonych białek zwierzęcych powstałych z odpadów rzeźnianych do żywienia zwierząt. Dlatego właściwa wydaje się ewaluacja przepisów UE uwzględniająca dopuszczenie tzw. krzyżowego stosowania przetworzonych białek pochodzenia zwierzęcego w żywieniu trzody chlewnej i drobiu.

Rząd RP zgadza się ze stwierdzeniem KE, że gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) stanowi bardzo duży, niewykorzystany potencjał dla rolników i spółdzielni. Rozwój biorafinerii, produkcja OZE (głównie biogazu) i wykorzystywanie potencjału fotowoltaiki i innych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej w sektorze rolnym i spożywczym, jest szansą na transformację sektora.

Rząd pozytywnie odbiera propozycję KE dotyczącą działań w celu zwiększenia skali i promowania zrównoważonych i społecznie odpowiedzialnych metod produkcji oraz modeli biznesowych o obiegu zamkniętym w przetwórstwie spożywczym i handlu detalicznym. Wprowadzenie zrównoważonej biogospodarki UE o obiegu zamkniętym stwarza możliwości rynkowe,

na przykład związane z wykorzystaniem odpadów żywnościowych.

W pobudzaniu zrównoważonych praktyk w zakresie przetwórstwa spożywczego, sprzedaży hurtowej i detalicznej, hotelarstwa i gastronomii rząd RP upatruje szansę dla polskich przedsiębiorców, należących do liderów na rynku UE w zakresie produkcji i eksportu żywności, ze szczególnym uwzględnieniem poszukiwania alternatywy dla tradycyjnych nawyków żywieniowych.

Mając na uwadze obecne uwarunkowania post-COVID, rząd RP popiera skracanie łańcuchów dostaw produktów rolnych, leśnych i produktów rybołówstwa, co może przyczynić się do ochrony klimatu i środowiska poprzez redukcję emisji z transportu, a także uzależnienia od transportu długodystansowego i wzmocnić powiązania między rolnikami a konsumentami, równomiernie pobudzając produkcję rolną na terenie całej Unii Europejskiej.

Mając na uwadze cel strategii „Od pola do stołu”, rząd RP popiera ogólne założenia dokumentu odnoszące się do zwiększenia bezpieczeństwa i zdrowia konsumentów poprzez promowanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji żywności, ułatwianie przejścia na zdrowe i zrównoważone diety, poprawę systemu znakowania żywności (umożliwiającej świadome dokonywanie właściwych i zrównoważonych wyborów doty-

Polski rząd wspiera i docenia europejską inicjatywę w zakresie stworzenia solidnego i odpornego systemu

czących żywności), wzmocnienie w szkołach przekazów edukacyjnych na temat znaczenia zdrowego odżywiania, promowanie zdrowej i zrównoważonej diety w instytucjach żywienia zbiorowego.

Polska popiera ideę opracowania profili żywieniowych, jako jednego ze sposobów na poprawę sposobu żywienia i zdrowia konsumentów. Ma jednak przekonanie, że w pełni świadome wybory dokonywane przez konsumentów nie mogą opierać się wyłącznie na oświadczeniach żywieniowych i zdrowotnych. Potrzebna jest edukacja i rozpowszechnianie zasad prawidłowego żywienia, w tym także w zakresie stosowania w diecie jak najmniej przetworzonej żywności oraz zachęcanie do zwracania uwagi na inne informacje odnoszące się do żywności, np.: wykaz składników i informację o wartości odżywczej.

Polska popiera podjęcie prac w zakresie ustanowienia systemu etykietowania dotyczącego wartości odżywczej, zharmonizowanego na poziomie UE. Jednak w kwestii wyznaczenia sposobów zharmonizowania dobrowolnych oznaczeń, dotyczących ekologiczności i stworzenia ram zrównoważonego etykietowania obejmujących aspekty odżywcze, klimatyczne, środowiskowe i społeczne produktów spożywczych, rząd RP dostrzega zagrożenia dla funkcjonowania jednolitego rynku.

żywnościowego, a przyjęta przez KE Strategia jest ważnym krokiem w tym kierunku

W ocenie rządu RP pozytywnym elementem nowego planu działania jest to, że jednym z priorytetowych celów jest ograniczanie strat i marnowania żywności, które na terenie UE wynoszą około 1/3 całej produkcji żywności. Problem jest niezmiernie istotny z punktu widzenia całego systemu bezpieczeństwa żywnościowego i jego oddziaływania na środowisko. Trendy oraz wzorce w produkcji i konsumpcji żywności należą do najważniejszych czynników, które wpływają na środowisko przyrodnicze i zachowanie różnorodności biologicznej.

Założenia zawarte w komunikacie KE w części dotyczącej zwalczania fałszowania żywności w łańcuchu dostaw żywności są bardzo ważne i powinny być wdrażane na terenie całej UE. Niezwykle istotne jest, aby zwalczanie zafałszowań żywności było prowadzone w sposób sprawny i powodowało jak najszybszą eliminację zafałszowanych produktów z rynku. Odnośnie do walki z zafałszowaniami żywności Polska dostrzega potrzebę wspólnej definicji oszustw związanych z żywnością, która pozwoliłaby na ujednolicone podejście oraz równe traktowanie tych zagadnień we wszystkich państwach członkowskich UE.

Rząd RP z satysfakcją przyjmuje zapowiedź wykorzystania unijnych technologii kosmicznych (Copernicus, Galileo) w sektorze rolnictwa, które usprawnią zarządzanie uprawami rolnymi. Z zadowoleniem przyjmuje również zapowiedź KE dotyczącą przeznaczenia 10 mld euro na badania naukowe i innowacje dotyczące żywności, biogospodarki, zasobów naturalnych, rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i środowiska, a także na wykorzystanie technologii cyfrowych i rozwiązań opartych na środowisku naturalnym w sektorze rolno-spożywczym.

Nowe wyzwania wynikające ze Strategii „Od pola do stołu” stawiają doradztwo rolnicze w centrum Europejskiego Systemu Wiedzy i Innowacji Rolniczej (AKIS), wskazując na jego kluczową rolę w osiągnięciu celów i zadań Europejskiego Zielonego Ładu. W celu zapewnienia skutecznego wdrażania Strategii „Od pola do stołu” niezbędne jest odpowiednie, wcześniejsze przygotowanie doradców.

Transformacja w kierunku zrównoważonego systemu żywnościowego może przynieść korzyści środowiskowe, zdrowotne, społeczne, a także gospodarcze przy czym zapewnienie stabilnych warunków producentom surowców rolnych ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia odbudowy i transformacji.

Departament Przetwórstwa
i Rynków Rolnych MRiRW

☎ 22 623 18 45

Zdjęcia: fotolia

CHCEMY KONKUROWAĆ JAKOŚCIĄ

– Polska jest dużym producentem i eksporterem żywności, ale nie zamierzamy konkurować wielkością produkcji z krajami o ogromnym potencjale i dużych arealach ziemi. Chcemy konkurować jakością wytwarzanych produktów. Mamy żywność o bardzo wysokich walorach smakowych i jakościowych – powiedział minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski podczas odbywającego się w drugiej połowie lipca br. spotkania z przedstawicielami korpusu dyplomatycznego zorganizowanego na warszawskim Służewcu.

Szef resortu rolnictwa zaznaczył, że pomimo pandemii polskie rolnictwo rozwija się dynamicznie.

– Pandemia wpłynęła nie tylko na nasze życie osobiste, ale też na relacje międzynarodowe. Uniemożliwiła odbycie wielu ważnych, światowych imprez targowych i wystawienniczych. Jestem jednak przekonany, że poradzimy sobie z tym problemem i świat wróci do równowagi, a Polska będzie ważnym uczestnikiem światowego handlu żywnością.

Na spotkanie z polską żywnością, na zaproszenie ministra Ardanowskiego odpowiedziało 115 dyplomatów akredytowanych w Warszawie. Ambasadorowie i radcowie ambasad przybyli na służewiecki tor wraz ze swoimi rodzinami. Dyplomaci mieli okazję spróbować wyśmienitych polskich produktów, m. in.: serów dojrzewających, grillowanych kielbas i warzyw, tradycyjnych polskich zup, a także pierogów, placków ziemniaczanych, kaszanki z cebulą, polskich pstrągów zapiekanych ze szpinakiem, karkówki marynowanej po staropolsku, a na deser, szarlotki, placka z rabarbarem czy sernika z bakaliami.

Podczas powitania minister Ardanowski zwrócił uwagę, że nasze warunki klimatyczne sprawiają, że nie wszystko możemy uprawiać, ale dzięki temu możemy też próbować produktów z innych krajów. Szef resortu rolnictwa podkreślił, że dzięki wzajemnej współpracy możemy rozwijać naszą wymianę handlową i wspólnie odnosić korzyści.

– Liczę również na zwiększenie popytu wewnętrznego. Obserwując realizowane programy „Kupuj świadomie” czy „Produkt polski” widać, że przynoszą one nieoczekiwane duże rezultaty – powiedział minister. Dodał, że zarówno pobudzanie popytu wewnętrznego, jak i dalsze rozwijanie eksportu gwarantują rolnikom zbyt ich produktów i uzyskiwanie godziwych cen.

– Spotkanie na służewieckim torze to także okazja do pokazania, oprócz wyśmienitego jedzenia, naszej drugiej miłości – koni. Te szlachetne zwierzęta zasłużyły się w naszej historii. Brały udział w wielu ważnych, wygranych bitwach. Wspomagały nas też przez lata

Spotkanie z przedstawicielami korpusu dyplomatycznego zorganizowane zostało w drugiej połowie lipca br. na warszawskim Służewcu. Na spotkanie z polską żywnością, na zaproszenie ministra Ardanowskiego odpowiedziało 115 dyplomatów akredytowanych w Warszawie

w ciężkiej pracy. Trzeba też podkreślić, że dzięki polskim rodzinom szlacheckim i ich miłości do koni świat zawdzięcza uratowanie hodowli koni arabskich – dodał minister.

Na służewieckim torze odbyto się 10 gonitw. W sześciu z nich uczestniczyły konie czystej krwi arabskiej, a w czterech konie pełnej krwi angielskiej.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Pride of Poland 2020

Na terenie Stadniny Koni w Janowie Podlaskim w dniach 7- 10 sierpnia 2020 r. odbył się 42. Narodowy Pokaz Koni Arabskich Czystej Krwi, 51. aukcja Pride of Poland oraz aukcja Summer Sale.

Podczas Pride of Poland w Janowie Podlaskim sprzedano 10 koni spośród 22 wystawionych przez stadniny państwowe (w Janowie Podlaskim, Michałowie i Białce) oraz dwóch hodowców prywatnych (Falborek Arabians i Słowianin Arabians). Za najwyższą cenę, 1,25 mln euro, sprzedana została klacz Perfinka, którą wylicytował kupiec z Arabii Saudyjskiej. Ogromne emocje wzbudziły także michałowskie Lawinia oraz źrebię od klaczy Emandoria. Pierwsza klacz osiągając cenę 95 tys. euro, została sprzedana do Holandii. Natomiast źrebię wylicytował kupiec ze Szwajcarii za 70 tys. euro.

Dzięki zaangażowaniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego tegoroczne święto hodowli koni arabskich czystej krwi stało się wyjątkowe nie tylko w ponad półwiecznej historii tego wydarzenia, ale też w porównaniu z wieloma innymi w Europie i na świecie.

Pula nagród przekroczyła milion złotych. Na kwoty gwarantowane dla hodowców pięciu najlepszych koni w swoich klasach pokazu przeznaczono 400 tys. zł. Właściciel najpiękniejszego konia pokazu (Best in Show) otrzymał nagrodę w wysokości 70 tys. zł.

Narodowy Pokaz Koni Arabskich Czystej Krwi to zwieńczenie rywalizacji we wszystkich klasach. Podczas tegorocznego odbyło się sześć Czempionatów Polski, podczas któ-

rych wyłoniono najlepsze konie spośród Klacek Rocznych, Ogierów Rocznych, Klaczy Młodszych,

Ogierów Młodszych, Klaczy Starszych oraz Ogierów Starszych. Przyznano także nagrody specjalne. Najważniejsza z nich – „Best in show” – powędrowała do ogiera Ferrum ze stadniny w Michałowie. Hodowcy i właściciele otrzymali kolejne wysokie nagrody.

Czterodniowe pokazy i aukcje koni

Klacz Perfinka – najdroższy koń tegorocznej aukcji Pride of Poland – sprzedana za 1,25 mln euro

15 spośród 23 koni wystawionych w aukcji Summer Sale znalazło nabywców

arabskich czystej krwi zakończyła aukcja Summer Sale. Łącznie w aukcji stadniny państwowe (Janów Podlaski, Michałów oraz Białka) i hodowcy prywatni wystawili do sprzedaży 23 konie arabskie czystej krwi. 15 z nich znalazło nabywców.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

☎ 22 635 10 10

Zdjęcia: archiwum MRiRW, fotolia

Narodowa Rada ds. Hodowli Koni

Przy Polskim Klubie Wyścigów Konnych została powołana Narodowa Rada do spraw Hodowli Koni. W inauguracyjnym posiedzeniu Rady uczestniczył minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski.

– *Oczekuję konkretnych propozycji rozwiązań, które będą możliwe do wprowadzenia i na długie lata zabezpieczą rozwój tej gałęzi rolnictwa* – podkreślił w czasie spotkania minister, wyznaczając jednocześnie podstawowe kierunki pracy powołanej Rady.

Głównym z nich jest stworzenie wydolnego systemu wsparcia tej branży rolnictwa, uwzględniającego ograniczenia wynikające z przepisów Unii Europejskiej i możliwości budżetowych Państwa.

W skład Rady weszli przedstawiciele hodowców prywatnych, stadnin państwowych oraz szeroko rozumianej branży „przemysłu końskiego”.

Rada uzgodniła zasady pracy w małych zespołach powołanych przez Prezesa PKWK, w celu wypracowania m.in. konkretnych propo-

zycji działań w sektorze konnym, by rozwinąć tę branżę.

Za najpilniejsze Rada uznała przygotowanie propozycji systemowych zmian w hodowli poszczególnych ras koni, nowelizacji ustawy o *grach hazardowych* oraz przepisów regulujących wyścigi konne.

Kolejne plenarne posiedzenie Rady ma zostać zwołane po przerwie wakacyjnej.

Podczas spotkania minister Jan Krzysztof Ardanowski podziękował

za organizację i przeprowadzenie Narodowego Pokazu Koni Arabskich i aukcji Pride of Poland.

Osobom najbardziej zaangażowanym w te wydarzenia szef resortu rolnictwa wręczył honorowe odznaki „Zasłużony dla Rolnictwa”.

Departament Komunikacji

i Promocji MRiRW

☎ 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Członkowie nowo powołanej Narodowej Rady ds. Hodowli Koni

Jesteśmy krajem wolnym od grypy ptaków

Polska odzyskała status kraju wolnego od wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI)

W sezonie 2019/2020 wystąpiło na terenie naszego kraju 35 ognisk HPAI u drobiu. Inspekcja Weterynaryjna natychmiast wdrożyła wszystkie procedury zwalczania przewidziane w przypadku wystąpienia tej choroby.

13 maja 2020 r. Główny Lekarz Weterynarii przekazał raport do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) o zakończeniu czynności związanych z likwidacją choroby, dzięki czemu 13 sierpnia 2020 r. Polska odzyskała status kraju wolnego od HPAI zgodnie z rekomendacjami OIE.

Główny Lekarz Weterynarii zwrócił się do wszystkich państw, które wprowadziły restrykcje związane z wystąpieniem w Polsce grypy ptaków o ich uchylenie.

Główny Inspektorat Weterynarii

☎ 22 623 17 17

Diagnoza sytuacji ASF w Polsce

Liczba ognisk afrykańskiego pomoru świń w Polsce w sierpniu 2020 r., przekroczyła liczbę siedemdziesięciu. Większość ognisk stwierdzono w województwie lubelskim.

Wysp ognisk nastąpił w miesiącach lipiec i sierpień, po korzystnym pod tym względem pierwszym półroczu br. w którym odnotowano zaledwie 5 ognisk. Dla porównania w poprzednich latach w analogicznych okresach było 10 ognisk w 2019 r. i 42 ogniska w 2018 r.

Inspekcja Weterynaryjna na bieżąco analizuje przyczyny wystąpienia wirusa ASF w gospodarstwach utrzymujących świnie. Gospodarstwa, w których przestrzegano zasad bio-

asekuracji, a przeniesienie wirusa nie nastąpiło z winy hodowcy – otrzymują odszkodowanie. GLW wprowadził dodatkowe narzędzia do prowadzenia gruntownej analizy dochodzeń epizootycznych w ogniskach choroby, która stała się podstawą procesu decyzyjnego. Powiatowi Lekarze Weterynarii wspomagani są przez utworzoną specjalną grupę ekspertów, którzy tworzą zespół do przeprowadzania dochodzeń epizootycznych przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w kraju.

Na podstawie analizy dotychczasowych ognisk w województwie lu-

belskim można przedstawić następujące obserwacje:

- Zauważono często liczne watahy dzików, zachowujące się w sposób nietypowy dla tego gatunku, bez wrodzonej lęklivosti przed człowiekiem, podchodzące do ludzi, gospodarstw utrzymujących świnie, na obejścia i do upraw przydomowych.
- Widoczne są do dziś ślady podtopień zwłaszcza w gospodarstwach z terenu powiatów biłgorajskiego i zamojskiego, które miały miejsce w połowie lipca po kilkudniowych nadzwyczaj ulewnych deszczach.
- Rolnicy, w większości ognisk świadomi są zagrożeń i przestrzegają zasad bioasekuracji. Często są zdumieni, że pomimo ich starań by ochronić gospodarstwa, choroba wystąpiła.

• Pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej dzielnie pracują, nieraz przez wiele dni, w ogniskach ASF, prowadzą dochodzenia epizootyczne, koordynują akcje zwalczania, często potwornie zmęczeni, bo jest ich za mało w inspektoratach i nie ma kto ich zastąpić.

■ Jakie środki zaradcze można i należy podjąć lub kontynuować

• Rzetelne policzenie populacji dzików w kraju.

Dziki to główny rezeruar i źródło przenoszenia ASF. Populacja dzika na terytorium Polski musi ulec istotnemu zmniejszeniu. Odpowiedzialnym za redukcję populacji dzika w Polsce jest Minister Środowiska, wykonujący to zadanie przy pomocy PZŁ. Wprowadzony odstrzał sanitarny dzików i jego finansowanie (650 zł – za lochy i 300 zł – za pozostałe dziki) spowodował, że tylko w ciągu 5 miesięcy 2020 r. (od 31 stycznia do 30 lipca 2020 r.), pozyskano 88 775, za które myśliwym wypłacono wynagrodzenie. W całym roku ubiegłym (2019 r.) pozyskano w ramach odstrzału sanitarnego jedynie 31 051 dzików. Jednak pomimo epidemii Covid-19 konieczne jest przywrócenie zawieszonych na wiosnę tego roku działań doraźnych zgrupowań zadaniowych, które jest narzędziem prowadzenia odstrzału sanitarnego w kraju przez myśliwych i pracowników służb mundurowych.

• Kontynuacja poszukiwania padłych dzików.

Poszukiwanie i usuwanie zwłok dzików, w których wirus ASF może wykazywać zdolność zakażenia nawet do 2 lat, jest kolejnym ważnym narzędziem walki z ASF. W związku z tym na obszarach występowania ASF konieczne są systematyczne akcje zorganizowanych przeszuki-

wań obszarów i zbierania zwłok dzików. W związku z tym systematycznie realizowane są akcje zorganizowanych przeszukiwań obszarów i zbierania zwłok dzików. W 2020 r. znaleziono ponad 6 tys. sztuk padłych dzików, z czego potwierdzono wystąpienie wirusa ASF u ok. 60% znalezionych zwierząt.

• Ułatwienia dla hodowców.

Hodowcy którzy prowadzą gospodarstwa utrzymujące świnie, a którzy nie mogą sprostać wymaganiom bioasekuracji mają możliwość czasowego zaprzestania pro-

---

Gospodarstwa, w których przestrzegano zasad bioasekuracji, a przeniesienie wirusa nie nastąpiło z winy hodowcy – otrzymują odszkodowanie.

---

wadzenia produkcji oraz skorzystania z możliwości pomocy finansowej prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Pomoc przewidziana jest dla producentów świń utrzymujących średnio do 50 sztuk świń w roku. Aby skorzystać z takiej pomocy hodowca musi złożyć wniosek w Biurze Powiatowym ARiMR.

• Wzmocnienie kadrowe i finansowe Inspekcji Weterynaryjnej.

W czasie wojny nie może zabraknąć żołnierzy. Nie może również zabraknąć środków na narzędzia walki z ASF, samochody, specjalistyczny sprzęt diagnostyczny i dezynfekcyjny oraz wynagrodzenia dla podmiotów zaangażowanych w walkę z ASF.

• Zwalczanie ASF to ochrona gospodarki.

To priorytet ochrony polskiej gospodarki narodowej przed ogromnymi stratami w sektorze trzody chlewnej i wieprzowiny, w tym produkcji na rynek krajowy oraz na eksport. To zadanie nie tylko Ministerstwa Rolnictwa i Inspekcji Weterynaryjnej, nie tylko polskiego rządu, ale każdego z nas. Zgłaszanie przypadków wszystkich padłych dzików i rygorystyczne przestrzeganie zasad bioasekuracji ASF jest naszym wspólnym zadaniem i obywatelskim obowiązkiem.

Główny Inspektorat Weterynarii

☎ 22 623 17 17

Zdjęcie: fotolia

W sierpniu br. liczba ognisk afrykańskiego pomoru świń w Polsce przekroczyła liczbę siedemdziesięciu

Pomoc dla zadłużonych gospodarstw

Kredyty i pożyczki

Rolnicy, którzy borykają się z problemami finansowymi i są zainteresowani restrukturyzacją swoich zadłużonych gospodarstw, będą mogli uzyskać pomoc w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wsparcie będzie udzielane w formie:

- dopłat ARiMR do oprocentowania kredytu na sfinansowanie spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej (linia KR) udzielanego ze środków banków albo
- udzielanej przez ARiMR oprocentowanej pożyczki na sfinansowanie

spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej (Symbol NP3).

■ Na co można przeznaczyć kredyt lub pożyczkę?

Zarówno kredyt, jak i pożyczka, mogą być przeznaczone wyłącznie na sfinansowanie długów o charakterze pieniężnym powstałych

przed dniem złożenia wniosku o udzielenie kredytu lub pożyczki w związku z prowadzeniem działalności rolniczej. Restrukturyzacją mogą być objęte wymagalne i niewymagalne długi o charakterze pieniężnym, powstałe w związku z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie, m.in. zobowiązania:

- cywilnoprawne, w tym powstałe wobec ARiMR (np. z tytułu podlegających zwrotowi dopłat do oprocentowania kredytów bankowych, niespłaconych pożyczek NP1 lub NP2, z tytułu podlegających zwro-

towi dotacji w ramach PROW i innych programów finansowanych przy udziale środków UE), zadłużenie z tytułu kredytów komercyjnych zaciągniętych na realizację inwestycji objętych pomocą w ramach PROW i innych, w tym tzw. kredytów pomostowych oraz

- co najmniej od 3 lat prowadzi działalność rolniczą licząc od dnia powstania wobec tego podmiotu obowiązku podatkowego w zakresie podatku rolnego w odniesieniu do gruntów wchodzących w skład tego gospodarstwa,
- jest niewypłacalny, tzn. utracił

Maksymalna kwota zarówno kredytu, jak i pożyczki wynosi 5 mln złotych i nie może przekroczyć wysokości długów wymagalnych

- publicznoprawne, w tym powstałe wobec takich instytucji jak US, ZUS, KRUS, ARiMR (np. z tytułu podlegających zwrotowi dopłat bezpośrednich), w kwotach wynikających z planu restrukturyzacji, przy czym zarówno kredyt, jak pożyczkę można przeznaczyć wyłącznie na długi wymagalne obejmujące kapitał, odsetki i inne opłaty związane z obsługą zadłużenia.

■ Kto może ubiegać się o pomoc?

Beneficjentem pomocy może być podmiot prowadzący gospodarstwo rolne, który:

- jest osobą fizyczną, osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną,
- ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- jest właścicielem gospodarstwa rolnego,
- jest mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem,

zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych (tj. gdy opóźnienie przekracza 3 miesiące, a w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej przekracza wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres dłuższy niż 24 miesiące),

- znajduje się w trudnej sytuacji.

Kredyt i pożyczka nie mogą zostać udzielone podmiotowi prowadzącemu gospodarstwo rolne:

- znajdującemu się w likwidacji lub w upadłości,
- wobec którego toczy się postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów ustawy z 15 maja 2015 r. *Prawo restrukturyzacyjne*,
- który otrzymał pomoc na ratowanie lub restrukturyzację lub tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne w ciągu ostatnich 10 lat bądź otrzymał jakąkolwiek pomoc niezgłoszoną,
- który nadal dysponuje wcześniejszą pomocą niezgodną z prawem, która na podstawie decyzji Komisji

Europejskiej została uznana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

■ Jaka jest wysokość wsparcia?

Maksymalna kwota zarówno kredytu, jak i pożyczki wynosi 5 mln zł i nie może przekroczyć wysokości długów wymagalnych.

Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona nie więcej niż o 3 punkty procentowe. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez:

- kredytobiorcę w wysokości 2%,
- ARiMR w pozostałej części pod warunkiem spłaty rat kredytu przez kredytobiorcę zgodnie z umową kredytu restrukturyzacyjnego oraz realizacji przez kredytobiorcę planu restrukturyzacji.

Oprocentowanie pożyczki jest zmienne i wynosi rocznie nie mniej niż wysokość stopy bazowej opublikowanej przez KE na jej stronie internetowej, obowiązującej w dniu udzielenia pożyczki, powiększonej o 4 punkty procentowe. Obecnie oprocentowanie wynosi 4,61% (w całości do zapłaty przez pożyczkobiorcę).

Kredyt może zostać udzielony na okres do 10 lat, w tym okres karencji nie może przekroczyć 1 roku.

Pożyczka może zostać udzielona na okres do 15 lat, w tym karencja 1 rok.

■ Jak ubiegać się o pomoc?

Procedurę ubiegania się o pomoc należy zacząć od przygotowania planu restrukturyzacji i złożenia go wraz z wnioskiem o akceptację do właściwego terytorialnie Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

■ Dalsze postępowanie w celu uzyskania kredytu

Złożenie w banku wniosku o kredyt na formularzu przygotowanym

przez bank udzielający kredytu wraz z zaakceptowanym przez dyrektora WODR planem restrukturyzacji oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank.

Obecnie, zainteresowane podmioty mogą ubiegać się o kredyt „restrukturyzacyjny” w SGB Banku S. A., który zawarł z ARiMR stosowny aneks do umowy o współpracy, a także w zrzeszonych z nim Bankach Spółdzielczych. Jednocześnie trwają prace związane z zawieraniem aneksów do umów o współpracy z innymi bankami. Po podpisaniu tych aneksów informacja o kolejnych bankach, w których można ubiegać się o kredyt restrukturyzacyjny, zostanie zamieszczona na stronie internetowej Agencji.

Szczegółowe zasady udzielania kredytów restrukturyzacyjnych zostały zamieszczone na stronie internetowej <https://www.arimr.gov.pl/pomoc-krajowa/kredyty-preferycyjne.html> – „Linia KR – kredyty na sfinansowanie spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej”.

■ Dalsze postępowanie w celu uzyskania pożyczki

Złożenie w biurze powiatowym ARiMR właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu ubiegającego się o pomoc wniosku o pożyczkę (formularz w trakcie opracowania przez ARiMR) wraz z zaakceptowanym przez dyrektora WODR pla-

nem restrukturyzacji oraz dokumentami wymaganymi do udzielenia pożyczki.

Szczegółowe zasady udzielania pożyczki dostępne są pod adresem: <https://www.arimr.gov.pl/pomoc-krajowa/pozyczka-na-sfinansowanie-splaty-zadluzenia-powstalego-w-zwiazku-z-prowadzeniem-dzialalnosci-rolniczej.html>.

Informacja o uruchomieniu pożyczki „restrukturyzacyjnej” i możliwości składania wniosków o pożyczkę zostanie zamieszczona na stronie internetowej Agencji (www.arimr.gov.pl).

Biuro Prasowe ARiMR

☎ 22 318 40 90

Zdjęcia: Curioso.Photography.Stock.adobe.com,

Szewczykus.Stock.adobe.com, fotolia

Do ARiMR po rekompensatę za zakaz produkcji świń

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przypomina, że producenci rolni, którzy w związku z wystąpieniem ASF otrzymali od Powiatowego Lekarza Weterynarii zakaz utrzymywania świń lub ich wprowadzania do gospodarstwa, mogą ubiegać się o pomoc finansową. Wsparcie udzielane jest z budżetu krajowego.

Wysokość pomocy uzależniona jest od średniej rocznej liczby świń (jednak nie więcej niż 50 sztuk na jednego producenta) oraz liczby dni objętej zakazem produkcji w danym roku kalendarzowym i kwoty 0,36 zł za każdy dzień.

Rekompensata wypła-

Producenci rolni, którzy w związku z wystąpieniem ASF otrzymali zakaz utrzymywania świń lub ich wprowadzania do gospodarstwa, mogą ubiegać się w Agencji o pomoc finansową

na jest za dany rok, nie później niż do 15 stycznia roku następnego.

Pomoc przyznawana jest na wniosek producenta świń w drodze decyzji kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę tegoż producenta.

Wnioski przyjmują biura powiatowe w trybie ciągłym. Należy je składać na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na stronie internetowej (www.arimr.gov.pl – zakładka „Pomoc krajowa”).

Biuro Prasowe ARiMR

☎ 22 318 40 90

Zdjęcie: fotolia

Bezpiecznie na wsi: nie ryzykujesz, gdy zwierzęta znasz i szanujesz

Finał konkursu

Mimo pandemii COVID-19 udało się doprowadzić do szczęśliwego finału X Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci. W tym roku przebiegał on pod hasłem: „Bezpiecznie na wsi: nie ryzykujesz, gdy zwierzęta znasz i szanujesz”.

Konkurs organizowany jest w ramach działań prewencyjnych na rzecz zmniejszenia liczby wypadków przy pracy i rolniczych chorób zawodowych, a jego celem jest promowanie pozytywnych zachowań związanych z pracą dorosłych i zabawą dzieci na terenie gospodarstwa rolnego.

Honorowy patronat nad konkursem sprawował minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski, a współorganizatorami przedsięwzięcia byli: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowa Inspekcja Pracy, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Tegoroczne hasło konkursowe: „Bezpiecznie na wsi: nie ryzykujesz, gdy zwierzęta znasz i szanujesz” miało zwrócić szczególną uwagę najmłodszych mieszkańców obszarów wiejskich na sposoby zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym rolników związanym z obecnością zwierząt w gospodarstwie rolnym, zachęcić dzieci do zapoznania się z zasadami bezpiecznego zachowania w jego obrębie, a także przy-

pomnieć „Wykaz czynności szczególnie niebezpiecznych, związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, których nie wolno powierzać dzieciom poniżej 16 lat”.

Z roku na rok konkurs Kasy staje się coraz bardziej popularny i bierze w nim udział coraz więcej dzieci. Do tegorocznej edycji przystąpiło 57 569 uczniów z 4118 szkół podstawowych z terenów wiejskich. Wykonano o prawie 8000 prac więcej niż w roku ubiegłym!

Jak napisała w liście do uczestników prezes KRUS dr Aleksandra Hądzik: – *W Waszych pracach widać zaangażowanie i wysiłek włożony w ich wykonanie. Świadczą one też o Waszej wiedzy o tym, jak zapobiegać wypadkom i chorobom z udziałem zwierząt w gospodarstwie rolnym. Jestem pewna, że każdy uczestnik Konkursu, niezależnie od tego, czy został jego laureatem, czy też nie, jest i tak zwycięzcą, gdyż zdobył wiedzę, dzięki której można uratować nie tylko zdrowie, lecz także i życie.*

Z uwagi na sytuację epidemiczną nie mogła odbyć się tradycyjna konkursowa gala połączona z rozdaniem nagród i wieloma innymi

atrakcjami. Mamy nadzieję, że uda się ją jednak przeprowadzić w późniejszym terminie.

Zgodnie z Regulaminem Konkursu, Centralna Komisja Konkursowa dokonała wyboru najlepszych spośród 96 prac przekazanych do etapu centralnego przez Wojewódzkie Komisje Konkursowe. Członkowie komisji ocenili je uwzględniając regulaminowe kryteria. Ich zdaniem wszystkie prace, które znalazły się w finale, prezentowały wysoki poziom artystyczny i merytoryczny, a te nagrodzone wyróżniały się szczególnie pomysłowością i oryginalnością ujęcia tematyki konkursu. Laureaci etapu centralnego konkursu otrzymali nagrody w postaci sprzętu multimedialnego, ufundowanego przez prezesa KRUS, a także nagrody ufundowane przez współorganizatorów konkursu.

I grupa wiekowa – laureaci i wyróżnieni

W I grupie wiekowej (klasy 0-3) laureatami konkursu zostali:

- I miejsce – Anna Deptuch ze Szkoły Podstawowej w Budzowie z Filii w Grodziszczu (woj. dolnośląskie);
- II miejsce – Liliana Stachura ze Szkoły Podstawowej w Brunarach (woj. małopolskie);
- III miejsce – Paulina Kiepułska ze Szkoły Podstawowej im. Wiosny Ludów w Książu Wielkopolskim (woj. wielkopolskie).

Wyróżnienia prezesa KRUS otrzymali:

Praca Anny Deptuch – I miejsce w 1. grupie wiekowej

Praca Liliany Stachury – II miejsce w 1. grupie wiekowej

Praca Pauliny Kiepułskiej – III miejsce w 1. grupie wiekowej

Praca Jakuba Tatara – I miejsce w 2. grupie wiekowej

Praca Tymoteusza Józwiaka – II miejsce w 2. grupie wiekowej

Praca Pameli Mularczyk – III miejsce w 2. grupie wiekowej

- Adam Burliga, Szkoła Podstawowa nr 1 w Budzowie (woj. małopolskie);
- Oliwia Szczepkowska, Szkoła Podstawowa im. Wisławy Szymborskiej w Kiełczewie (woj. wielkopolskie);
- Kamila Dolecka, Szkoła Podstawowa nr 3 w Radlinie (woj. śląskie);
- Amelia Pucharska, Szkoła Podstawowa w Kazanowie (woj. mazowieckie);
- Łucja Pietrzak, Szkoła Podstawowa im. Władysława Łokietka w Brześciu Kujawskim (woj. kujawsko-pomorskie);
- Dawid Spytek, Szkoła Podstawowa nr 2 w Sztumie (woj. pomorskie);
- Wiktor Kolecki, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej (woj. lubuskie);
- Maja Szałęga, Szkoła Podstawowa w Snowidzy (woj. dolnośląskie);
- Dominika Kimborowicz, Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Korycinie (woj. podlaskie);
- Karolina Karasińska, Szkoła Pod-

- stawowa w Śmiechowicach (woj. świętokrzyskie);
- Nikola Lee, Szkoła Podstawowa w Lututowie, Filia w Niemojewie (woj. łódzkie);
- Franciszek Lepich, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Rosponda w Żyrowej (woj. opolskie);
- Nikola Furtak, Szkoła Podstawowa w Brzezinach (woj. lubelskie);
- Emilia Kociotek, Publiczna Szkoła Podstawowa w Łukawcu (woj. podkarpackie);
- Mateusz Chaj, Szkoła Podstawowa w Zamęcinie (woj. zachodniopomorskie);
- Emilia Kopciuch, Szkoła Podstawowa im. Straży Granicznej w Barcianach (woj. warmińsko-mazurskie).

II grupa wiekowa – laureaci i wyróżnieni

W II grupie wiekowej (klasy 4-8) miejsca na podium zajęli:

- I miejsce – Jakub Tataro ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Błogostawionej Salomei w Skale (woj. małopolskie);

- II miejsce – Tymoteusz Józwiak ze Szkoły Podstawowej im. Obrońców Dobrzykowa z 1939 r. w Dobrzykowie (woj. mazowieckie);
- III miejsce – Pamela Mularczyk ze Szkoły Podstawowej w Przedborzu (woj. łódzkie).

Wyróżnienia prezesa KRUS otrzymali:

- Tomasz Faraniec, Zespół Szkół w Zawoni (woj. dolnośląskie);
- Natalia Leszko, Szkoła Podstawowa w Kiczni (woj. małopolskie);
- Aleksandra Mastaj, Szkoła Podstawowa w Łężynach (woj. podkarpackie);
- Daria Wolter, Szkoła Podstawowa im. Edyty Czeskówny w Szymankowie (woj. pomorskie);
- Sylwia Adamiuk, Szkoła Podstawowa w Sitniku (woj. lubelskie);
- Małgorzata Sarnowska, Szkoła Podstawowa im. W. Broniewskiego w Dąbrowie Zielonej (woj. śląskie);
- Miłosz Skrzypa, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jasieni (woj. lubuskie);

- Mateusz Smoter, Szkoła Podstawowa nr 5 w Żninie (woj. kujawsko-pomorskie);
- Martyna Guradzowska, Szkoła Podstawowa w Orzechowie (woj. zachodniopomorskie);
- Karolina Neuwald, Publiczna Szkoła Podstawowa w Łanach (woj. opolskie);
- Izabela Kycia, Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy (woj. podkarpackie);
- Wiktoria Nowak, Zespół Placówek Oświatowych w Szczeglicach (woj. świętokrzyskie);
- Oskar Świątkowski, Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Kruszycy (woj. kujawsko-pomorskie);
- Alicja Włodarczyk, Zespół Szkół w Jerce (woj. wielkopolskie);
- Piotr Staniszewski, Szkoła Podstawowa w Ławsku (woj. podlaskie);
- Dominika Przybysławska, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Dźwierzuchach (woj. warmińsko-mazurskie).

Nagrodzeni przez patronów medialnych konkursu Nagrody patronów medialnych Konkursu oraz fundatorów zostały przyznane zarówno dzieciom z klas 0-3 (I grupa wiekowa) jak i 4-8 (II grupa wiekowa).

W I grupie wiekowej nagrody otrzymali:

- Anna Ruszczyńska, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września w Węgrzynowie (woj. mazowieckie);
- Oliwia Wałaszek, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Bema w Laskówce Chorońskiej (woj. małopolskie);
- Maja Szmygiel, Szkoła Podstawowa im. K. Brzostowskiego w Sztablinie (woj. podlaskie);
- Józef Damaszk, Szkoła Podstawowa im. ks. Anastazego Sadowskiego w Lisich Jamach (woj. pomorskie);
- Magdalena Niewiadomska, Szkoła Podstawowa w Szadku (woj. łódzkie);
- Alan Bzymek, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Św. Eugeniusza de Mazenoda w Jeziorku (woj. świętokrzyskie);
- Kornelia Gąsior, Szkoła Podstawowa w Wydrznie (woj. kujawsko-pomorskie).

W II grupie wiekowej:

- Samanta Hulin, Szkoła Podstawowa w Stradunii (woj. opolskie);
- Nikola Szewczyk, Szkoła Podstawowa w Starym Mieście (woj. podkarpackie);
- Karolina Przygodzka, Publiczna Szkoła Podstawowa w Pawłowicach (woj. mazowieckie);

- Zuzanna Spólnik, Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie (woj. kujawsko-pomorskie);
- Julia Nowak, Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Kolniczkach (woj. wielkopolskie);
- Zuzanna Struś, Szkoła Podstawowa w Gronowie (woj. lubuskie).

XVIII Ogólnokrajowy Konkurs Bezpieczne Gospodarstwo Rolne przełożony na 2021 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, iż w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo rolników, w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego na obszarze Polski, zdecydowano o przełożeniu ogłoszonej na początku lutego br. XVIII edycji Ogólnokrajowego Konkursu Bezpieczne Gospodarstwo Rolne na rok 2021. Jednocześnie informujemy, że zgłoszenia rolników, którzy zadeklarowali swój udział w konkursie, po uzyskaniu ich zgody, będą automatycznie honorowane w momencie wznowienia przedsięwzięcia.

Biuro Komunikacji
i Współpracy Międzynarodowej KRUS
☎ 22 592 66 42
Zdjęcia: archiwum KRUS

Biuletyn informacyjny nr 9/2020 (227). Wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Redagowany pod kierunkiem Małgorzaty Książyk przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Wojciech Adamczyk, Dorota Białczak, Joanna Czopla, Nina Dobrzyńska, Joanna Gierulska, Monika Grązka, Waldemar Guba, Robert Jakubik, Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz, Lidia Kostańska, Magdalena Maciejewska, Paweł Mucha, Michał Rzytki, Magdalena Zasepa.

Opracowywany przez zespół w składzie: Ewa Jaroszewicz, Mariola Marczak.

Współpraca: Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na I-IV str. okładki oraz str. 1-3:** archiwum MRiRW, Fotolia, ©Pantherstock / Photogenica, Weyo.Stock.adobe.com.

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. (22) 623 11 75, (22) 623 20 68.

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl.

Wersja internetowa: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/opracowania-i-publikacje>; <http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/biblioteka.html>;

ISSN 1233-9784. Podpisano do druku: 31 sierpnia 2020 r.

Nakład: 8000 egz. **Druk:** Zakłady Graficzne TAURUS Roszkowscy Sp. z o.o., Kazimierów, ul. Zastawie 12, 05-074 Halinów.

Redakcja wyraża zgodę na kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie w celach niekomercyjnych, w całości lub w części, materiałów tekstowych. Podmiot korzystający z materiałów tekstowych, opublikowanych na stronach czasopisma, zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o ich pochodzeniu.

Zabronione jest kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie materiałów graficznych, tj. ilustracji, rycin, zdjęć, itp.

WALKA Z ASF

Bioasekuracja – o czym należy pamiętać?

	Izoluj świnie w sposób wykluczający kontakt z innymi zwierzętami. Zabezpiecz drzwi i okna budynków inwentarskich przed dostępem owadów, gryzoni i innych zwierząt wolno żyjących.
	Karm świnie paszą zabezpieczoną przed dostępem innych zwierząt.
	Stosuj minimum 30-dniową kwarantannę lub właściwą obróbkę termiczną/chemiczną dla roślinnych surowców paszowych pochodzących ze stref występowania wirusa w środowisku (obszary objęte ograniczeniami i obszary zagrożenia).
	Zmieniaj odzież roboczą i obuwie ochronne przy każdym wejściu do pomieszczeń inwentarskich.
	Przed wejściem do pomieszczeń inwentarskich myj i odkażaj ręce i obuwie.
	Stosuj minimum 90-dniową kwarantannę dla materiałów pochodzących z obszaru objętego ograniczeniami lub zagrożenia, wykorzystywanych jako ściółka dla świń.
	Unikaj udziału w polowaniach i odłowach zwierząt, w zbieraniu runa leśnego oraz w innych pracach lub czynnościach wymagających osobistego kontaktu ze środowiskiem potencjalnie zanieczyszczonym wirusem ASF. Jeśli brałeś w nich udział przestrzegaj 72-godzinnej kwarantanny, bez kontaktu ze świniami.
	Zabezpiecz wjazd do gospodarstwa i wejścia do budynków inwentarskich poprzez zainstalowanie odpowiednio utrzymanych i nasączonych środkami dezynfekcyjnymi mat dezynfekcyjnych.
	Przestrzegaj zakazu wnoszenia na teren gospodarstwa zwłok dzików, tusz dzików, ich części, trofeów, sprzętu i materiałów, które mogły zostać skażone wirusem ASF.
	Unikaj wpuszczania na teren gospodarstwa pojazdów zakładów utylizacyjnych oraz innych pojazdów, a także maszyn oraz narzędzi rolniczych, które mogą przenosić wirusa ASF.
	Wyznacz miejsca w gospodarstwie do wjazdu, parkowania oraz oczyszczania i dezynfekcji pojazdów wjeżdżających i opuszczających teren gospodarstwa.
	Stosuj ogrodzenia stanowiące barierę oddzielającą gospodarstwo od zwierząt wolnożyjących. Ma to duże znaczenie przy zapobieganiu przenoszenia wirusa ze środowiska do gospodarstwa.

Platforma Sygnalizacji Agrofagów to:

publiczne udostępnianie wyników
**monitorowania organizmów szkodliwych
w uprawach** roślin rolniczych

monitoring prowadzony w około
350 punktach na terenie kraju

monitorowanie upraw pszenicy ozimej,
rzepaku ozimego, kukurydzy, ziemniaka,
buraka cukrowego i bobowatych
grubonasiennych

agrofagi.com.pl